

דורות

בס"ד | פרשת ויגש תשע"ח | גליון 370

בינו שנות דור ודור /// הגליון השבועי של העדה

חנוך לנער

שיחת חינוך מאלפת מפי הגאון ר' יחזקאל אלימלך כהן שליט"א מו"צ ורב קנה בשם וו"ר ועד הרוחני "בית יוסף חיים" / כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף

חותם

"חנניות המחשבים" בעין הסערה / איך מתמודדים בארגון "חותם" מול אבן נגף זה / שיחה מרתקת עם מזכיר "חותם" המשתף את קוראי "העדה" על הפיקוח - התגובות - הסכנה והמתרחש מאחורי הקלעים / חומות מגדלי

מדור חדש:

רביבים נקודה בעבודת ה'

והשבוע: לכלל ישראל יש כח מיוחד וסגולה נפלאה שאין לה שום הסבר והבנה ונשגב הוא מבינת אנוש, והוא "כח ההתחדשות"

דיינא רבא

במלאות השנה הראשונה לחבר בי דינא רבא הגאון הגדול רבי נפתלי הירצקא פרנקל זצוק"ל | שיחה מיוחדת עם גיסו הדגול הגאון רבי שלמה זלמן בנדיקט שליט"א מרבני קהל בית יוסף צבי דושינסקיא, המזכיר אהבת קדומים ימי הוד במחיצתו | ה' טבת תשע"ז-תשע"ח

משולחן הכשרות: בהמשך להוראת ועד הכשרות להימנע משימוש בתותים / תות העץ כבר לגמרי מחוץ לשימוש זה שנים רבות / מאות הזחלים שניזונים מעלי העץ ומסתתרים באלפיהם בין החרצים

כשהדברים יצאו מהקשרם

מעשה בילד מתחכם שפנה בערב אחד אל אביו וישאל אותו בתמימות מתקתקה: "אבא, האם מותר להעניש ילד על משהו שלא עשה?"
האב המתפלא עונה כצפוי: "בוודאי שלא".
הילד כובש חיוך ניצחון ומודיע: "אז לא הכנתי את השיעור..."
במאמץ קל, ניתן למצוא בסיפור זה את האמת הפשוטה של "ישמעו אזניך מה שפיק מדבר".

כלומר, מישוהו יכול להשתמש בדברים שאתה אמרת - נגדך. לכן עד מאוד יש לך להיזהר בדברייך. כל שכן וקל וחומר במעשיך.

הדוגמאות הפשוטות מתרחשות מדי יום, בכל הזדמנות אפשרית. למשל, האב רוצה שילדו ילמד, אבל הוא עצמו רוצה כרגע להתרווח על העיתון בפישוט ידיים וגירוד רגליים. הוא צועק מתוך העיתון: "נו יוס'ה, גיי שיין לערנען עפעס, זיי נישט אזא בטלן..."

כאן אולי הגיחוך עולה מיניה וביה, אבל בדין בעולם האמת יביאו גם הוכחות שאתה עצמך שכחת. הנה מה שכתבת ב"העדה", והנה איך שנהגת בפועל. איך תסביר זאת אדוני בעל ה'הגיגים'!
ומה נאמר, מה נדבר ואיך נצטדק.

שמעתי פעם ממשפיע חשוב שסיפר שהשתתף בהפגנה אחת. אלפי מפגינים עמדו וזעקו מדם לבם ומנהמת נפשם. הם ספגו מכות נאמנות, והגנו בגופם על קדושת השבת המתחללת. עבר שם מכר אחד שראה זאת וכולו התמלא חמיצות. הוא פנה אל המשפיע ותוך כדי אנוחות קורעות לב אמר כי זו לא דרכה של תורה, והרי גדול השלום, ודרכיה הלא דרכי נועם, ובית הלל, וימין מקרבת, ומה הבריות אומרות עליו, ומה עם חילול השם הנורא, וכל המלל הידוע לידועים.

בסייעתא דשמיא נזדמנו השניים שוב לאותו פונדק באותו שבוע. שם המתינו בתחנה לבואו של אוטובוס. התחנה היתה עמוסה והאוטובוסים עברו מלאים ואפילו לא עצרו. ואז נדלק אותו יהודי-הולך-בדרכי-נועם, ובריתחא דאורייתא פרץ אל הכביש ונופף בכל ידיו הפנויות תוך כדי זעקות זעם של מה זאת החוצפה הזו, ואיך שותקים לחברה הזו שמזלזלת רק בחרדים, ועד מתי ירקו עלינו ונגיד שזה גשם, ובואו רבותיי תרדו לכביש עד שיביאו לנו אוטובוס מיוחד, שיפסיקו להשפיל אותנו, וכל המלל הידוע לידועים.

והמשפיע רחץ חיפש רגע זעיר של הפוגה, לגשת אל היהודי הנעים והסמוק והמורתח, כדי ללחוץ על אוזנו: והרי זו לא דרכה של תורה, וגדול השלום ודרכי נועם וחילול השם...

הנה כי כן, אנשים מצהירים הצהרות, מחזיקים בדעות, ומשטים בשיטות, ולא חשים שום סתירה פנימית כשהם צועקים "אל תצעק", או מרביצים כי הוא הרביץ. בלי לקחת בחשבון שה'שיטה' שלך מתפוגגת בעיני אחרים.

החפץ חיים שמע פעם על יהודי אחד שהתבטא ברוב אהבת ישראל שבו כי הוא מוכן לוותר על כל העולם הבא שלו - ולו בשביל לעזור ליהודי אחד, ובמקום להתרשם אמר הח"ח: אני רוצה רק לדעת אם הוא מוכן לוותר גם על העולם הזה שלו בשביל לעזור ליהודי...

אם אתה אומר משהו, בוודאי אם אתה עושה משהו, כדאי שתעמוד מאחוריו בכל הענינים לכל אורך הדרך, כי אם לא, השיטה שלך עשוי להיות הקטגור שלך בבוא היום.

בשעת הדלקת נר שיש של חנוכה, בערב של יום ראשון השבוע, נכבה נרו הקטן של הילד בן הארבע, ישראל'יק מרגלית נחו עדן. הטרגדיה שהתרחשה סמוך כל כך לביתי, לא מאפשרת לי להתעלם ממנה. מנגד, אין באמת מילים לנוכח הכאב הנורא והצער הבלתי נפתס. יהי רצון מלפני אב הרחמים שיתן צרי ומרפא וכוחות נפש ומטעני אמונה להורים היקרים, שיוכלו להתמודד עם הניסיון המר הזה שהונח לפתחם.

דבר אחד ברור, שהנפטר הצעיר כל כך, שטרם טעם טעם חטא, היה קרוב. הילד הקטן שבקושי התעטר בפאותיו החינניות, לא מת בחטאו, מפני שלא הספיק עוד לחטוא. הוא לא נשלח אלא לעורר אותנו, לכפר בעדנו, לנער את כולנו. ועלינו לקחת מים הכאב הזה משהו שילווה אותנו הלאה. שיטיב את דרכינו. ואוי לנו אם לא, "כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי..."

בשבוע הקרוב יחול צום עשרה בטבת, והנביא זכריה מבטיח כי הוא ושאר צומות חורבן ירושלים יהפכו לימי ששון ושמחה ולמועדים טובים. כי דווקא הימים הקשים שסימלו את החורבן, יתבררו בבוא היום כאבני היסוד עליהם נבנתה הגאולה הגדולה. דווקא הצרות והשברונים - הם הם תחילת הגאולה. כי יהיה החושך סיבת האורה, במהרה אמן.

כשהשבטים באים לפני יוסף אחיהם, בטרם התגלותו אליהם, הוא מעביר אותם מסכת ארוכה ומייסרת. מאשים אותם בריגול, מכריח אותם להביא את בנימין, אוסר את שמעון, שולח אותם חזרה בלעדי, מחזיר להם את כספם, דבר שמבהיל אותם ואת אביהם עד מאוד. כשהם חוזרים הוא שותל את גביעו בשק של בנימין, מחזיר אותם, מודיע להם על הילקח בנימין לעבד.

אז ניגש אליו יהודה ומתאר את השתלשלות המעשים, בניסיון לעורר את רחמי של יוסף, כשהטענה העיקרית שלו היא - אביו הזקן. אמנם כך מגיע לבנימין שיהיה עבד בשל גניבתו, אבל מה אשם אביהם שימות בראותו כי הנער איננו? ומדוע מגיע לו הרע אשר ימצא אותו? מה ההצדקה לעונש המר כל כך לאב על מעשה בנו?

בנקודה הזו לא יכול היה יוסף להתאפק והתוודע אל אחיו. "ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף, העוד אבי חי, ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו".

על כך אומר המדרש: "אוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה... יוסף קטנן של שבטים היה ולא היו יכולים לעמוד בתוכחתו... לכשיבא הקב"ה ויוכיח כל אחד ואחד לפי מה שהוא, שנאמר אוכיחך ואערכה לעיניך, על אחת כמה וכמה".

הדברים חתומים וסתומים ודורשים הבנה רבה: ראשית, מה בכלל רצה יוסף להשיג בכל המסלול המפותל הזה. לשם מה העביר את אחיו מסכת כזו של שליחה וירידה ועלילה ומאסר. הן לא יעלה על הדעת כי היתה זו נקמה פשוטה, שהלא ביוסף הצדיק עוסקים כאן. אז מה כאן העניין?

שנית, ברגע הגילוי המרטיט, יוסף שואל תכף: העוד אבי חי. מה פשרה של השאלה הלכאורה תלושה הזו? הן כשהאחים חזרו עם בנימין כבר שאל אותם "השלום אביכם הזקן אשר אמרתם, העודנו חי", ובינתיים לא יכלו האחים לקבל שום עדכון נוסף, אם כן מה ענינה של שאלה זו?

שלישית, אם יוסף כבר כן שאל אותם, מדוע האחים אינם עונים לו? רביעית, המדרש רבה שהבאנו, אומר על פסוק זה כאמור 'אוי לנו ביום הדין ואוי לנו מיום התוכחה'. וכי היכן מוצא כאן המדרש תוכחה? הלא יוסף לא אמר להם מאומה, הוא לא הזכיר את כל ענין המכירה. להיפך, הוא הוריד מהם את האשמה 'אל תעצבו ואל יחר בעיניכם' וכי למחיה שלח אותו הבורא למצרים, ושלא ירגזו בדרך, מה אפוא קשור כאן הפחד מיום הדין והתוכחה?

חמישית, דרך אגב, מה בכלל ההבדל בין דין לתוכחה? שישית, מה זה שאומר שם המדרש, שיבוא הקב"ה וידון כל אחד ואחד "לפי מה שהוא"?

חלק ניכר מצרור השאלות הללו, ותורף היסוד הנפלא שיוצע להלן, מובאים בדברי הבית הלוי כאן, (מה, ג), ודבריו ארוכים ונפלאים וכל אחד יעיין וירוה רוב נחת דקדושה ושמחת התורה.

ובכן, יוסף עשה את כל התהליך הזה למען מטרה אחת ויחידה: להגיע אל שורת הסיכום בטיעונו של יהודה: "כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי, פן אראה ברע אשר ימצא את אבי".

כאן יוסף התגלה ואמר לאחיו: רבותי, אם הנכם דואגים כל כך לאבא, ומשום דאגתכם אליו הנכם מבקשים לבטל את גזר דינו הצודק של בנימין, היכן היה ההגיון הזה כאשר מכתם אותי? גם לו צדקתם בגזר דינכם, ואכן התחייבתי מיתה, עדיין, מה היה על הטענה שנשמעת זה עתה: איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי? מדוע אז לא חשבתם על כך?!

זו היתה תוכחתו הנוקבת של יוסף אל אחיו, עד שלא יכלו לענות אותו. דבריהם לגבי בנימין הוכיחו, תרתי משמע, על התביעה שיש עליהם ממכירת יוסף.

זה מה שאומר המדרש, דווקא כאן, אוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה. שכן ביום הדין הגדול והנורא, יוכיחו לנו ממעשינו שלנו עצמינו, משפיתנו אנו את זולתנו, את דיננו אנו.

נניח התבטלת קצת מלימוד תורה. מה תענה? היית עייף? הא! ולדבר פוליטיקה ולטחון נייעס ולפרשן פשקווילים, לזה לא היית עייף?! לא נתת צדקה. למה? כי לא היה לך, הפרנסה היתה בשפל. נו, אז איך תסביר את הארטיק מגנום שקנית לך בליל שיש חם אחד? ואת הטיפה החדשה? ואת השלייקעס היקרים? לזה כן היה לך כסף? שם הפרנסה לא היתה בשפל?!

אוי לנו מיום הדין, בהם נישאר אילמים והלומים מול ההוכחות שיבואו מאיתנו ובנו, ובושה תכסה פנינו מאיך ססטרנו את הצהרתנו כמו עצמנו.

זוהי ההבנה בדברי המשנה: מעשיך יקרובך ומעשיך ירחוקך. מתוך המעשים שלך עצמך, ידונו אותך בבוא היום. והדברים נוקבים ומפחידים ומחייבים עד מאוד.

מושחתים ביד מושחתים

כל חקירה שהיא בדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון, וכפי שידוע לכל צעיר שעבר פעם את מפתן 'מגרש הרוסים', תצטרך מהיום והלאה לעבור משוכה נוספת. בכל תיק שהפרקליטות היא המאשימה, שעד היום היה נהוג במדינה שהגוף החוקר הלא היא המשטרה - מוסרת את מסקנותיה ואת המלצותיה לפרקליטות שהיא הרשות התובעת, לא תמסור עוד המשטרה את המלצותיה ואף לא את מסקנותיה. היא תמסור רק את הנתונים והממצאים שעלו במהלך החקירה.

יתכן שלחוקיהם זה נכון מבחינה חוקתית ויתכן שלא. אלא שברור כשמש שכל קשר בין נכונות לבין סיבת עלייתו לשולחן המחוקקים כרגע הוא פחות ממקרי, וכי הוא נועד אך ורק בכדי לחלץ את ראה"מ מבור חקירותיו המסועפות בו הוא שקוע עד צוואר ועד בכלל.

יפה לעמוד כצופה מן הצד ולראות את קרב התרנגולים כפשוטו וכמדרשו, איך שכל אחד חושף את שחיתותו ואת 'טוהר מידותיו' של רעהו, מושחת רוחץ מושחת!

חוק זה, ועוד כמה פעולות שעשה מוביל החוק, כלב השמירה של נתניהו ויו"ר הקואליציה (התארים נכתבו כסדרם) החלו להלך אימים על המשטרה, זה התחיל בחוק הזה, עבר לחוק שיאסור בכלל פתיחת חקירה נגד ראש ממשלה מכהן, הוי אומר סוף עידן שליטת משטרה מוחלטת בכל הנעשה במדינה, ועד לחוק שיקצץ נכבדות בשכרו של מפכ"ל המשטרה, בקיצור חגיגה של חוקים האמורים להגן על ראש הממשלה המושחת מפני המשטרה המושחתת.

המשטרה לא תמנה את ידה בצלחת ואמרה גם היא את דברה. יום אחד לפני שחוק ההמלצות

היה אמור לעלות סופית על שולחן הכנסת להצבעה, וזאת לאחר כמה דחיות מאילוצים קואליציוניים, התפוצצה 'פרשת ביטן' שהעיפה באחת את החוק מכל המדרגות. בתוך יום הפכו כל הכושיים את עורם; ראש הממשלה הודיע כי הוא יחייב את הקואליציה להחריג אותו מהחוק, ועוד כמה ממפלגות הקואליציה יצאו חוצץ נגד החוק, על אף שעד לאותו יום תמכו בחוק.

זה היה ממש 'מקרי' ועניני ש'פונקט' יום אחד לפני העברת החוק נחקר יו"ר הקואליציה ומוביל החוק באזהרה. יתירה מזו, במשטרה טענו בכלל שהתאריך להעברת החקירה מ'סמויה' ל'גלויה' כבר נבחרה לפני שנה וחצי (!) קשה למצוא מישהו, ולו הדפוק של השכונה שהאמין לגרסת המשטרה. מה גם שהעובדות עליהן החקירה מדברת הן משנת 2008 למנינם, כלומר, כמעט עשור חלפו מאז, עשר שנים לקח למשטרה לסיים את כל חקירותיה הדחופות ועפעס ממש במקרה באותו היום היא התפנתה לחקור את ביטן, איזה סיפור מדהים.

מי שדוקא כן האמין לגרסת המשטרה, כמו תמיד, היו כתבי המשטרה הותיקים. אלו שכבר זממן הפכו להיות חלק ממנה. שח פעם נהג מונית שהוא לא מבין למה המשטרה, הצבא ובתי המשפט מחזיקים מחלקת דוברות בתקציבי עתק, כתבי התקשורת החילונית עושים להם את העבודה חינם אין כסף ובהרבה יותר מקצועיות.

קצרה היריעה ונגענו בקצה מזלגה המחורר של מערכות המדינה המושחתות אחת יותר מהשניה, ואכמ"ל.

מה שכן יפה, זה לעמוד כצופה מן הצד ולראות את קרב התרנגולים כפשוטו וכמדרשו, איך שכל אחד חושף את שחיתותו ואת 'טוהר מידותיו' של רעהו, מושחת רוחץ מושחת.

אז מה אתם אומרים על ההצעה שמשרדי 'להב 433' יעברו למשכן כנסת המינים בירושלים? זה יחסוך הרבה זמן וכסף הן לחכ"ם והן לחוקרים. סטארט-אפ, הלא כן?

הפגנות רבות יודעת המדינה הציונית בתקופה האחרונה, וכמנין ההפגנות כך מנין צורותיהם ופרצופיהם השונות. שלל בעיות שחיתות חמורות שהמדינה נתקפה בהם בשנים האחרונות הביאו לחסימות כבישים תדירות מאוד, כמעט על בסיס יומי בכל רחבי הארץ, מהצפון ועד הדרום, מקרית שמונה ועד לערד, מסרטיאותיה ופלטיאותיה המרכזיות של תל-אביב ועד לסמיטאותיה ומבואותיה של מפעלי 'טבע' במקומות שונים בארץ.

לא ניתן להצביע על נקודה מסוימת ששם הגל האחרון החל את דרכו, אולי אפשר לומר שהוא התחיל בהפגנות נגד היועמה"ש בפתח תקוה ומשם זה התגלגל למחאות הנכים שלאחריהן באו ההפגנות ההמוניות במוצ"ש בתל-אביב ועכשיו קפצה על המדינה רוגזה של חברת טבע, מה שמכונה 'פיגוע כלכלי'. כללו של דבר, קשה לאתר יום אחד במהלך השנה וחצי האחרונות שלא התקיימו בו הפגנות כלשהן.

לא כל כך מומלץ לנסות לעקוב אחרי כל ההפגנות שפקדו את המדינה, דרושים לשם כך כשרונות חשיבה מיוחדים, שאם לא כן קרוב לוודאי שהעוקב הנמרץ ילך לאיבוד בנבכי הבעיות הנוראות. הוא לא יצליח להחזיק ראש בין תיקי האלפים השונים לבין פיטורי האלפים של 'טבע'. אלא שמעקב לא צמוד ובלתי מעמיק מוביל למסקנה מדהימה למרות שהיא היתה צפויה; למעשה, אפשר עוד היום לפתוח בחקירות פליליות נגד כל רשויות החוק במדינה 'המתוקנת'.

ההפגנות ההמוניות נגד השחיתות השלטונית היא הראשונה בתור. ובכן, לפני כשנה וחצי, לאחר אינספור שמועות ורחש בחש, כתבות ותחקירים עיתונאיים, התפרצו להם כסדרת סיפורים חקירות ראש הממשלה, גם הוצמדו להם כינויים דרמטיים כמו 'פרשת המתנות' 'פרשת הצוללות' והן נספרים באלפיהם; 'תיק 1000' 'תיק 2000', 'תיק 3000' וכן הלאה. החקירות, כטיבן של אלו, ובפרט כשהן מתרחשות עם אישיות בכירה ומיניסטרטריאלית, נמשכות כבר שנה וחצי וזה מבלי לחשב את תקופת ה'בדיקה' שקדמה לחקירה עצמה.

הימשכותן המוגזמת לטעם חלק נכבד מאזרחי המדינה, עורר את זעמם ואלו יצאו להפגנות מול ביתו של היועץ המשפטי לממשלה, שהוא בעצם מפקד העל בכל מה שנוגע לחקירות בכירים שכאלו. ההפגנות, שהתקיימו מידי מוצ"ש במוצ"ש צברו תאוצה, ולאחרונה עברו מהעיר פתח תקוה - מקום מגוריו של היועמה"ש אל רחובותיה המרכזיים של תל-אביב בהשתתפות עשרות אלפים, כך לטענת התקשורת - שנואת נפשו של ראש ממשלתם.

כבכל מקום נורמלי ומתוקן הרי שמארגני ומשתתפי אותם הפגנות היו אמורים להיות נקיי כפים ונטולי אינטרסים, זכים כשמן צחים כשלג, אלא שביור קצר מעלה קצת יותר מספקות בענין הזה.

ההפגנות מאורגנות בידי שני אנשים; האחד עבד בעבר במעונו של ראה"מ כאב בית, משרה מכובדת למדי, ולטענתו הושפל שם בצורה מחפירה עד כדי שהגיש תלונה אזרחית בבית המשפט ופוצה כהוגן על סך מאה חמישים וחמשה אלף ש"ח, השני הוא איש פוליטי מובהק בעל דעות שמאלניות ברורות שעבד אצל ראה"מ לשעבר א. ברק השמאלני.

על הראשון, לא פוסקות השמועות המבוססות כי התפטרותו מבית ראה"מ היה לאחר שדרש קידום משמעותי בתפקיד ומשהיא לא ניתנה לו עזב בזעם את הבית והחל לזמר כציפור על כל האמת שמאחורי הקירות החתומות ברחוב בלפור. ואילו השני, גורר אחריו קופה לא קטנה של שרצים והוא אף נחקר בעבר ונחלץ מעם החקירות בעור שיניו.

אז זה מה שקורה כרגע במדינה. ראש ממשלה שמקבל משלוחים של סיגרים ושמפניות, אותם לא קונים בפיוציה שבצומת, הם שווים כמה דולרים טובים כל יחידה. מול השחיתות הזאת מפגינים שני מושחתים מדרגה ראשונה, ושניהם ידועים באינטרסיהם ומטרותיהם, לא שחיתות מעניינת אותם ולא טוהר מידות, הם רוצים הפיכה בשלטון ותו לא.

וזה עוד לא הכל.

בעקבות חקירותיו של ראה"מ וכתבי האישום המסתמנים יזמו כלבי השמירה במפלגתו את 'חוק ההמלצות'; כלומר, סחבת המכשולים שעוברת

"התחדשות" בעבודת ה'

ששקועים במ"ט שערי טומאה לצאת ממצרים וללכת לעבוד את ה'; הרי אין לזה שום הבנה והסבר כלל.

ומשה רבינו ענה לו כי "בנערינו" ובקנינו נלך, בכח ההתחדשות וע"ד הכתוב תתחדש כנשר נעוריקי, בכח זה נלך לעבוד את ה', בכל אופן ומצב שאנו שקועים, אנו יכולים להתחיל ולעסוק בעבודת ה' כאדם חדש שלא חטא מעולם.

**לכלל ישראל יש כח
מיוחד וסגולה נפלאה
שאינ לה שום הסבר
והבנה ונשגב הוא
מבינת אנוש, והוא כח
ההתחדשות. בכל רגע
יכול אדם להחליט
ולהתחיל בהתחדשות
לעבוד את ה' מעתה
בלי שום חשבונות**

וע"ז נאמר "נתקשה משה על מולד הלבנה", דהרי ישראל נמשלו ללבנה, ובני ישראל במצרים שהיו בעומק טומאת מצרים איך יוכלו להתחדש ואמר לו השם יתברך "כזה ראה וקדש", כשיעור הלבנה בתחילת החודש, אשר היא כחוט השערה, שאפילו בזמן כזה, ע"י פנייה אחת שפונה אדם אל ה' הוא כבר מתחיל להאיר ולהתחדש כמו הלבנה, ומיום ליום מאיר ומקבל יותר ויותר.

ואכן איתא מהרה"ק בעל ה"חוזה מלובלין" ומעוד צדיקים, כי לכן יצאו בני ישראל ממצרים על ידי השם הק' 'אהי"ה', שמשמעותו כאדם האומר "אהיה טוב" שבזה טמון סוד כח ההתחדשות של בני ישראל להתנער ברגע ולומר אהיה טוב, ועל ידי כח זה יצאו ממצרים גם כשהיו שקועים כ"כ ברע.

ומבואר, כי לכן ציוונו ה' לזכור יציאת מצרים בכל יום ובכל מצוה ובכל מועד, כי בזה טמון סוד עבודת ה' שהוא ענין ההתחדשות בכל מצב, ולגשת לכל ענין עבודה כאילו היו צדיקים ונקיים מאז ומעולם. וכן היה דרכם ודיבורם של חסידים ואנשי מעשה תמיד, כי אין לאדם לחשוב כלל וכלל ממה שהיה לפני רגע, ובכל פעם שיש התעוררות להתחזק בתורה או תפלה ויר"ש ומדות טובות, התייחסו לכך כאילו זה פעם ראשון ואחרון בחייהם שיש להם ניסיון זה ועבודה זו, וכאילו לא נכשלו אף פעם, וכך היה להם כח להתחזק לעמוד בקשרי המלחמה תמיד, ולא נפלו לייאוש ועצבות כלל, על אף שהסתכלו ע"ע בשפלות נוראה, על העבר, מ"מ בכל הנוגע להווה ולעתיד ידעו שאין לזה שום שייכות, והיו תמיד בשמחה, כי המחשבות אודות העבר וכן על העתיד גורמים רק ייאוש ועצב והם רק פיתוי היצר שמדמהו כאילו על האדם לחשוב ע"ז וכך מייאשו מן העבודה.

וכך הובא בס' אמרי פנחס בשם מהרה"ק ר' יעקב שמעון מזסלב בנו של מהרה"ק ר' פנחס מקאריץ ז"ל ע"ע] העצה נגד מרה שחורה, שלא יחשוב מה יהיה לאחר זמן כלל, רק באשר הוא שם.

"עד מתי", מתאוננים אנו ונאנחים בצער עמוק, איך נוכל להמשיך באופן הזה בעבודת ה' כאשר נכשלים ונופלים פעם אחר פעם, וגם כשהתחלנו והצלחנו קצת, שוב אחרי זמן קצר שוב ירידה ונפילה, התחלנו לעבוד על שמירת החושים, על התמדת התורה על תפלה בכוונה על מדות טובות וכו' וכו', ובכל ענין וענין נחלנו אכזבות ועגמת נפש כאשר שוב ושוב היצר הצליח להתגבר ולהפיל אותנו לתהום העונות.

המחשבות מתחילים לצוף בזה אחר זה, אם כן הדבר, מה שווה עבודתנו, אם כ"כ הרבה כבר נכשלנו ונפלנו והתחלנו ושוב נפלנו, א"כ מה ערך וחשיבות יש לעבודתנו, ומי יודע כמה זמן ימשיך ויחזיק מעמד העבודה החדשה שהתחלנו בה עכשיו. ומחפשים אנו בכל כוחנו מה היא העצה והסגולה שיהא לנו כח ותקיפות להתחיל ולהתחזק שוב גם אחרי שמרגישים רחוק כ"כ, ואחרי שהתחלנו כ"כ הרבה פעמים, הלא מצד הסברא והשכל הרי זה ראייה וסימן שאין לנו שום ערך וחשיבות ואין לנו תקוה וסיכוי שנוכל לעמוד בזה מעתה.

אכן, רבותינו הקדושים לימדונו, כי כלל ישראל יש להם כח מיוחד וסגולה נפלאה שאין לה שום הסבר והבנה ונשגב הוא מבינת אנוש, והוא כח ההתחדשות, והיינו שכל רגע ורגע יכול אדם להחליט ולהתחיל בהתחדשות לעבוד את ה' מעתה בלי שום חשבונות איך עבר עלינו עד עתה ומה יעבור עלינו בעתיד, והעבודה באמת חשובה ומקובלת כאילו הוא נקי מכל חטא ועוון עד עתה.

ויודע מאמרו של מהרה"ק מקאריץ ז"ל ע"ע, שאדם צריך להתייבב ולעמוד בתפלה ועבודה לפני ה' בהתחדשות, גם אחרי שהיה לו נפילות וירידות נוראות, מ"מ צריך לחשוב ולדמות בעצמו בנוגע לעבודתו שהיא חשובה ומקובלת ומרוצה לפני ה' כאילו לא עשה שום חטא עד עתה, ואם לאו הרי זה סימן שלא דרך על מפתנה של "החסידות".

כי רבותינו הקדושים לימדונו, שאף שעל האדם להתחרט ולזכור ולידע שצריך לחזור בתשובה ועל אף שהפגם של כל חטא הוא נורא ואיום, מ"מ אין לזה שום קשר ושייכות לעכב את ה' "עבודת ה'" שעל האדם לעשות עכשיו, וכמ"ש חז"ל וכי מי שאכל שום יחזור ויאכל שום, ולזה נתן ה' לבני ישראל כח ההתחדשות שיהיה כח לאדם להחליט בכל יום ובכל שעה, הנה יום חדש ושעה חדשה לפני, ולא משנה כלל וכלל מה היה עד עתה ומה יהיה מעתה, הלא עכשיו חפץ ה' ורוצה שאתפלל אליו כראוי ושאעסוק בתורה בהתמדה ואשמור עיני וחושי, ואתנהג במידות טובות וישרות בין אדם לחבירו ובין אדם למקום, גם אם אולי נפלתי כבר הרבה פעמים, מ"מ חשובה ויקרה הוא העבודה עכשיו לפני יתברך כאילו לא חטא מעולם. וע"ז אמרו אין 'עתה' אלא לשון תשובה, שכשבא לשוב מתחילה יחשוב רק על "עתה" ולא על העבר.

וכבר אמרו על זה צדיקים כי לכן קוראי בחודש אדר פר' החודש אחרי פר' פרה, כי פרה היא בחי' טהרה, וכמו בגד שמכבסין אותו ונשאר עוד רושם של הלכלוך, כן אחרי הכפרה יכול להישאר רושם מקודם, אבל פר' החודש בא אח"כ, וזהו הכח של ההתחדשות שנתן לנו ה', שבכל עת וזמן יכולים להתחיל מחדש והרי זה כמו בגד חדש שלא התלכלך שאין ע"ז שום רושם של לכלוך.

ומצינו בפרשת בא כי פרעה הרשע - וכן היצר הרע שלנו שרמוז בשם פרעה כמובא בספרים הקדושים - חלק על ענין זה בכל תוקף וצעק למשה מי ומי ההולכים, וכי איך יכולים בני ישראל אחרי

סוף זמן זיכוי מס!

רק עכשיו

חגיגת מכירות במדריך החרדי

ותרוויה
מבצעים
שווים במיוחד

קבל
החזר מס
לשנת 2017
למני

בחר
מיקום
לפני כולם

המדריך החרדי
חיפשת ומצאת, תאמין!

02-5350500

זה הזמן לעדכן!

תושבים / בעלי עסקים / מוסדות וארגונים / מנהלי גמחי"ם

דדינא רביא

במלאות השנה הראשונה להסתלקותו
בחטף לשמי רום של חבר בי דינא
רבי הגאון הגדול רבי נפתלי הירצקא
פרנקל זצוק"ל | שיחה מיוחדת עם
גיסו הדגול הגאון החסיד רבי שלמה
זלמן בנדיקט שליט"א מרבני קהל 'בית
יוסף צבי דושינסקיא', המזכיר אהבת
קדומים ימי הוד מלפני כיובל שנים
במחיצתו של חבר הביד"צ זצ"ל | ה'
טבת תשע"ז-תשע"ח

הרב ד. גולד

יהושע פרנקל זצ"ל - מחשובי הקהילה, רחשה שמחה גדולה
בחווד תמוז תרצ"ט, כאשר ערש הולדתו בנם היניק 'נפתלי'
עמד בביתם למזל טוב ובשעטומ"צ.

רבי יהושע היה נכדו של אותו זקן וצדיק נודע רבי שמואל
פרנקל זיע"א אב"ד דאראג.

"רבי יהושע היה איש חשוב ויחסן" מוסר איש שיחנו
שליט"א, "בן אחר בן לאותו גאון וקדוש מהר"ש מקאמאדא
זיע"א - אשר נודע בעוצם קדושתו ובמופתים הידועים
המיוחדים לו, וכנודע שמרנא הגה"ק מצאנז זיע"א ביקש
ממנו לקבל עליו את כתר ההנהגה כרבי"

בעודו נער צעיר לימים עבר רבי נפתלי טלטלה גדולה -
עם פתיחת ימי הזעם המלחמה הגדולה, כאשר בחסדי שמים
עצומים ובניסים רבים ניצלו בני המשפחה מידי הצוררים,
כשיד ההשגחה העליונה חופפת עליו להותירם לפליטה
להיותו אחד מגדולי התורה וההוראה בדור שלאחר חורבנה
של יהדות אירופה.

בתום שנות הזעם והאימה כשאת השלטון בהונגריה תפסו
הקומוניסטים, ולאחר שראו הוריו שהאפשרויות לגדל שוב
דורות לתורה ויראת שמים כמעט ואינה קיימת יותר במדינות
הגוש הסובייטי, נטלו הוריו את מקל הנדודים ועלו לארץ
הקודש כשהם מתיישבים בפלטרין של מלך עיר הקודש
ירושלים.

בצל גדולים

עם בואו לארץ הקודש, זכה להסתפח לנחלת ד' ולקבוע
את מושב לימודו בהיכל ישיבת 'בית יוסף צבי דושינסקיא'
כתלמיד מן המניין לכ"ק מרן הגאב"ד מהר"י דושינסקיא
זצוק"ל.

במעלליו יתנכר נער, ובעודו צעיר לימים, הבחין רבו כ"ק
המהר"ם בכוחו הגדול של תלמידו רבי נפתלי ובעודו בחור
צעיר העריצו עד למאוד, והיה מחבבו עד לאחת.

בענין זה מבקש רבי שלמה זלמן שליט"א להדגיש את
עוצם החיבה שרחש לו רבו המהר"ם, כאשר בכל פעם שהיה
מציע את שאלתו באמצע השיעור היה מתייחס לכך כבובד
ראש ובענין רב, כאשר הדבר היה למופת לעיני כלל בני
הישיבה על אופן הכבוד הנדיר שרחש לו המהר"ם זצ"ל.

עוד מציין רבי שלמה זלמן, כי כבר באותם ימים היה
נחשב באופן מיוחד והיה נקרא בפני בני הישיבה ממש כ'ארי

הלב ממאן להאמין כי הנה כבר חלפה עברה לה ביעף שנה
תמימה מאז הסתלקותו מעמנו בחטף של רב האי גאון פאר
הדיינים הגאון הגדול ר' נפתלי הירצקא פרנקל זצוק"ל.

אל מול עינינו עדיין ניצב ועומד אצילות דמות דיוקנו
בערפלי טוהר מערפי טללי חיזוק ותחיה, עומד בעוז על
משמר ההוראה לדון ולהורות בכרם בית ישראל, ומאידך
שופע ענוות חן ונתינה ומסירות עבור כל בר ישראל באשר
הוא.

כאשר צעדנו בהדרת חן בחדר לימודו הצנוע של גיסו
הדגול הגאון החסיד המפואר רבי שלמה זלמן בנדיקט
שליט"א - מחשובי רבני קהל עדת 'בית יוסף צבי דושינסקיא'
בארה"ק, הצענו את תדהמתנו על כך ששנה תמימה עברה
חלפה לה ביעף, וכבר עומדים לקראת יום היארצייט הראשון
של הגאון חבר הביד"צ זצוק"ל.

הקרובים אל החלל

מבטל זאת איש שיחנו במחי יד, "חלילה! למי שעומד
מבחוץ נדמה הדבר כאילו הזמן עבר במהירות" וכאן נאנח
איש שיחנו "אך לאלו הקרובים אל החלל, כלפי מי שזכה
להיות במחיצת הקודש, גדולה האבידה, עצום הוא החלל
הקשה, ולא ניתן לתאר איך חולף הזמן בלעדי רבי נפתלי
זצ"ל".

את הגה"ח רבי שלמה זלמן שליט"א זוכים אנו כאמור לפגוש
בחדר לימודו ספון ספרי הקודש בשעות הלילה המאוחרות,
כאשר מזה ומזה עומדים טורי ספרי בכל המקצועות, ורק
לפני שעה קלה הסתיימה כאן מסירת החבורה של רבי שלמה
זלמן שליט"א בפני יקירי בני החבורות של התאחדות קהל
בית יוסף צבי דושינסקיא.

איש שיחנו רבי שלמה זלמן שליט"א, הוא חתנו של הרה"ג
רבי יהושע פרנקל זצ"ל - אביו של הגאון הגדול רבי נפתלי
זצ"ל, ומשכך זכה הוא לעמוד מקרוב על גדלותו של זה שנות
דור.

במעלליו יתנכר נער

במעונו של השו"ב והש"ץ במאקאווא שבהונגריה הרה"צ ר'

בעצרת נגד חיטוטי שכבי בככר השבת

הגאון בעל דובב מישרים מטשעבינ' צוק"ל, פעם התבטא ר' ישכר דוב בפני ואמר שזכה להיות 18 שנים בצלו של הטשעבינ'ער רב ומעולם לא שמע ממנו אפילו שגיאה או טעות אחת - קטנה ככל שתהיה, לא במראה מקום ולא בדיוק מסוים וכדו" מציינ רבי שלמה זלמן שליט"א.

גדולה שימושה

כאמור, רבו הגדול כ"ק מרן הגאב"ד מהרי"ם דושינסקיא זצ"ל פתח בפניו את אוצרות דרכי ההוראה, בהיותו עדיין צעיר לימים הוסמך על יד להורות ולדון כדת של תורה.

כמו כן זכה ללמוד ולקיים שימוש חכמים אצל גדולי פוסקי הדור, כשהוא נמנה על תלמידיו בהוראה של כ"ק מרן רבינו הגאב"ד פוסק הדור בעל המנחת יצחק צוק"ל, שאף בעודו כאברך צעיר מינהו להיות מורה הוראה בישראל כמו"צ מטעם עדתינו העדה החרדית בעיה"ק ירושלים ת"ו.

היה זה בחודש אב תשל"ב, כאשר נתמנה למו"צ דעדתינו יחד עם יבלחט"א הגאון הגדול ר' יהושע ראזנבערגער שליט"א חבר הבד"ץ ואב"ד קרית רמ"א, ועם הגאון הגדול ר' יעקב יחזק'ל סופר שליט"א כהיום אב"ד קע"י בטאראנטא שבקנדה.

"לאחר נישואיו" מתאר רבי שלמה זלמן שליט"א "קבע גיסי זצ"ל את מושבו לעסוק

במעמד 'מגודלים בנעוריהם' בימי החנוכה בק"ק תפארת ירושלים

בלתי יתואר עוצם עמלו בתורה. הרב בנדיקט בחדר לימודו, השבוע

בכתר ההוראה בהיותו עדיין בחור! "הרי מדובר בהתמדה עצומה ומושגים של בחור צעיר לימים שחזר זה עתה מהמלחמה הקשה ה", והנה עדיין בהיותו בחור קיבל את כתר ההוראה" נרגש בפנינו רבי שלמה זלמן שליט"א.

בבית חותנו זצ"ל

בהגיעו לפרקו זכה לבוא בקשרי השידוכין עב"ג הרבנית תליט"א בת הגאון הצדיק רבי ישכר דוב גולדשטיין זצ"ל - אב"ד חוג חתם סופר ירושלים וראש ישיבות 'כולל שומרי החומות'. רבי שלמה זלמן שליט"א מייחד בפנינו גם פרק מיוחד לדמותו של מהרי"ד גולדשטיין זצ"ל הנודע בקרב בני ירושלים בעוצם שקידתו ויראתו הגדולה.

"כאשר ראשי ישיבות ידועים מהציבור הליטאי ביקשו להגדיר גאון מגדולי אונגריין אשר עוצם גדלותו מקיפה את כלל ישראל - היו נוקטים בשמו של רבי ישכר דוב, הוא היה צדיק וקדוש ומגדולי הגאונים.

"רבי ישכר דוב היה תלמידו המובהק של

שבחבורה' וכבחיר הישיבה ממש.

עוצם גדלותו בתורה ויראתו ד' טהורה הם שמשכו אליו כבחבלי קסם את המוני בני הישיבה הקטנים עם הגדולים.

בעת לימודו בישיבה עמל רבינו בתורה הקדושה יומם ולילה ממש לא פסק פומי' מגירסא בעמל גדול ומתוך הדחק כשהוא מתנזר מכל מל של הבלי עולם הזה.

בעמלה של תורה

רבי שלמה זלמן שליט"א מדגיש כי עוד בטרם עלה השחר, היה לו לרבי נפתלי סדר לימוד קבוע מדי יום ביומו עם הגאון החסיד רבי אשר גייהויז זצ"ל, כאשר למדו יחד הלכות מקוואות, טור ושולחן ערוך.

ברגש רב דופק איש שיחנו שליט"א על שולחן לימודו "מושגים פון א חסידישער בחור!" - כאומר שהדברים מחייבים כל צורב ובן עליה לנצל כל רגע ולשגות באהבת התורה תמיד בחשק והתלהבות.

רבי שלמה זלמן מתאר בפנינו את עוצם גדלותו של גיסו להבחל"ח כאשר זכה להתעטר

במושב הביד"צ פעיה"ק

בדברי תורה בהיכל כולל תרביצ"א - תלמידי רבינו יוסף צבי - בירושלים עיה"ק, כשהוא הופך מיד להיות אחד מקברניטי החבורה. "כאשר התקיים בישיבת תרביצ"א יום תענית,

הורה רבו מרן הגאב"ד מהרי"ם זצ"ל שרבי נפתלי ישא דברי התעוררות בפני לומדי הכולל" מציינ איש שיחנו שליט"א. בעת ש"רבי נפתלי" שקע עצמו באהלה של

תורה בהיכלה של ישיבת תרביצ"א ביגיעה ושקידה עצומה כשהוא - נסלל דרכו להיות מגדולי המשיבים בעל פה ובכתב. כאשר ביתו הפך לתל תלפיות שרבים פונים אליו להשיבם

מלאכתכם מלאכת שמים

לחיבת הקודש נעתיק דברי חיזוק והדרכה שהשמיע הגר"נ פרנקל זצוק"ל באסיפת חברי מערכת "העדה": "השקעת המערכת הוא דבר גדול מאוד!" / "במיוחד יש להשקיע הרבה בחינוך הבנים והבנות להשריש צעירי הצאן את האמונה וההשקפה הטהורה" / דבריו הן הן זכרוננו

לקח טוב והדרכה נחוצה

במעמד מיוחד לרגל ציון מלאות 150 גליונות "דורות", שנערכה ביום ג' ניסן תשע"ג, זכינו לשמוע לקח טוב והדרכה נחוצה בעניינים העומדים על הפרק ברומנו של עולם מפי רבינו הגאון הגדול רבי נפתלי פרנקל זצוק"ל, שפיאר את הכינוס בהופעתו והשמיע מדברותיו. הגר"נ זצוק"ל פתח אז בענייני דיומא

במה שמוציאים מתחת ידינו, בפרט בגליון החשוב בטאון "העדה" שנתייסד ע"י מרן הגאב"ד מהרי"ץ דושינסקיא זצוק"ל, שכיודע בראשית הופעת הגליון כתב ע"ז מכתב מיוחד, כפי שהובא במעמד זה בזה"ל: "כאשר רחש לבם של הרה"ג מנהלי עדתנו הי"ו דבר טוב להוציא לאור מזמן לזמן גליון "העדה" בטאון של העדה כלפי חברה, כפי אשר התוו לו מנהלי העדה למסד על ידו

גדול זה או צדיק זה, ובמאמר השני משבחים הם את ראשי הכופרים או קצינים וכדו', וזהו בזיון באופן גורא". "לכן צריכים הכותבים לראות מחד להעמיד ההשקפה הנכונה והדעה האמיתית, ומאידך לשקול בפלס כל דבר, שהרי לא כל מה שעולה על רוחו ניתן להכתב, אלא הכל צריך להיות ראוי ע"פ דעת תורה ברורה". בהמשך העלה בשבח המערכת על ההשקפה בגליוני "דורות" ו"קינדער" עבור צעירי הצאן, שכמובן צריך לשבר את האוזן באופן שיתקבלו הדברים על לב צעירי הצאן בני הנעורים, ולהגיש לפנייהם בחכמה ודעת ע"י סיפורים של גדולים וצדיקים, כאשר צריך להשים דגש על דברים שאפשר ללמוד מהם גם לאנשים כערכנו וגם לצעירי דורנו, ושאפשר לחנך את הילדים שגם ינהגו כך וכמוהם יראו וכן יעשו".

בתוך הדברים הרחיב הגאון זצ"ל גם על החובה הגדולה במצבנו זה להרחיב בהסברת השיטה הנכונה שלימדו אותנו רבותינו הגדולים זי"ע, כאשר אם בעבר היו הרבה שלא הבינו חומר האיסור והסכנה להזדקק לכספי שלטונות הרשע, ואמרו מי יודע מה כבר יכול להיות ותלו עצמם בתירוצים ש"הרי זה הכסף שלנו ממסים וארנוניות" וכדו', ולא אבו להבין מה העוול הגדול בהנאה מכספי הרשעים באמרם "אין חטפי ודידי חטפי" וכדו', אבל היום הם כבר מפחדים שיפסיקו להם התקציבים אם לא ישלחו בני הישיבות לצבא וכדו', ולכן מנסים לחפש פשרות ח"ו בדברים חמורים ומסוכנים כאלו, ולכן יש גם לחזק מאד את הגליון כדי שנוכל לפרסם בכל האפשרויות שלא להיות קשורים עם הרשעים בשום דבר.

הגאון זצ"ל הרחיב גם בגודל החובה להשקיע הרבה בחינוך הבנים והבנות להשריש בהם יסודי האמונה הטהורה, ועל כן בודאי שהשקעת המערכת והכותבים החשובים למען צעירי הצאן דור העתיד שלנו, זהו דבר גדול מאד, וסיים בברכה מקרב לבו הטהור לכלל העורכים והכותבים ודבריו הותירו רושם עז על המשתתפים.

את פעולות העדה ואת דרישותיה מאת חברה בתור חברים לעדה חרדית בלתי תלוי בקהלות החפשים, ולהורות לפנייהם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו בהנוגע לכל ענייני כשרות ודרך ישראל סבא כפי מסורת אבותינו הקדושים בלי שום סטי' מדרך הכבושה הסלולה לנו מאבוה"ק. הנני מביע להם את ברכתי, תחזקנה ידיכם של העמלים לכבוד שמים ולשם שמים, ויהי נועמו עליהם. ובזה הנני קורא לכל השרידים בעם אשר תוה"ק וכל דרכיה יקרים בעיניהם, ולכם דואבות על הריסת הדת מצד חוגים ידועים בישוב המתמרים לכבוש תחת מרותם את כל קהילות הקדש בפעיה"ק היל"ת".

וכאן המשיך הגאון חבר הביד"צ זצ"ל בדברים חוצבים נגד "העיתונים אחרים שבעוה"ר כולם בבחי' קליפת נוגה שמעורב בהם טוב ורע, כשבמאמר אחד הם משבחים

בימים של ריש חודש ניסן העמוסים בהלכות חג בחג אשר הכל מפטירין בהל' הפסח, אחר המשיך בדברי הדרכה לסופרי וכותבי "העדה", בהמליצו את דברי התנא רבי ישמעאל שאמר לרבי מאיר שהיה סופר סת"ם, (עירובין יג ע"א) "כשבאתי אצל רבי ישמעאל אמר לי, בני מה מלאכתך? אמרתי לו: לבלר אני. אמר לי, בני הוי זהיר במלאכתך שמלאכתך מלאכת שמים היא, שמה אתה מחסר אות אחת או מיותר אות אחת נמצאת מחריב את כל העולם כולו".

ונה מובן שמדובר בסופר סת"ם שצריך להזהר בכלל אות מהתורה, אבל מעין בחינה זו יש להמליץ גם על הכותבים בגליון החשוב של העדה החרדית, מפני שגם כל מי שמחזיק בידו עט סופרים צריך להשתדל שיהיה רק בונה עולמות, כי גם כל לבלר במילותיו יכול לפעמים לבנות עולמות וח"ו להחריב עולמות, ולכן צריך מאד להזהר

בבדיקת מפעל תפילין עם הגר"מ פרידלנדר זצ"ל מו"צ דעדהינו, נלב"ע אשתקד טבת תשע"ז

"בשעה שהגיעה לאזניו ידיעה כי אחד מגדולי התלמידי חכמים בירושלים מתגורר בשכונת בתי אונגרין בדירה קטנה ומצומצמת ואינו מצליח להסתדר,

"גיסי זצוק"ל לא התמהמה לרגע, מיד סגר את הגמרא ויצא לכיוון משרדי 'כולל שומרי החומות' ולא יצא משם עד שהעניין סודר על צד היותר טוב..."

"סגור היה על לשונו - כי מצוה הבאה לידיך אל תחמיצנה, ואכן היה נאה דורש ונאה מקיים" בשנת תשס"ו נתמנה לכהן פאר פעיה"ק כחבר בי דינא רבא דהעדה החרדית פעיה"ק ירושלים תובב"א, כשהוא זוכה לדון כדת של תורה ולירד לעומקא דדינא בכל נושא שעלה על הפרק.

בישיבות לשכת הגזית בשבתו כסאות למשפט ניכר היה כל כולו בחרדת הדין שאלקים ניצב בעדת ק'ל, והאווירה אפפה את הדיונים בדברי חז"ל כל הדן דין אמת נעשה שותף למעשי בראשית.

הגרש"ז בנדיקט שליט"א מציין כי "מרנן ורבנן זצוק"ל ולהבחל"ח שליט"א ראו בו אבן פינה ליסודות ההוראה, ולא אחת נוכחתי במו עיני כאשר גדולים וטובים עצרוהו ועיכבוהו אף ברחובה של עיר כדי לשאול את דעתו בעניני השעה".

רוחף שלום

איש שיחננו שליט"א מרחיב בדבריו אודות השקעתו הגדולה של הגר"נ זצוק"ל להשכין שלום: "את מיטב כוחו ומרצו השקיע רבינו להשכין שלום, הן בין איש לאשתו, הן בין עמך בית ישראל, ולא אחת אף נקרא אל הדגל לפשר ולהשכין שלום בין אישים ורבנים חשובים" "עבור ענין זה היה משקיע כוחות גדולים,

הגר"נ עם חותנו הגר"ד גולדשטיין זצ"ל

נואם בבימה"ד היכל מהרי"ץ דושינסקיא

וההדיר יש למנות את התשובות שו"ת מהרי"ץ למרן הגאב"ד הגה"ק מהרי"ץ דושינסקיא זצוק"ל, ועוד כמה ספרים עליהם עמל במלאכת מחשבת ויגיעה ממושכת".

ברבות השנים ייסד את בית מדרשו וקהילת "אהל ישראל" ברחוב חנה בירושלים, כשהוא מקים ומייסד כוללי אברכים "אמרי בינה" בהם הדרך בדרכי הוראה את טובי הצורבים שבאו לבקש תורה מפיו.

מלבד אברכי הכוללים בהם לימד, זכו רבים לעשות בהיכלו שימוש חכמים בטרם זכו להתעטר בכתר ההוראה, ורבים מגדולי פוסקי הדור היו שולחים את תלמידיהם לקיים אצלו שימוש חכמים.

איש שיחננו שליט"א מציין כי "תמיד היה נזהר על כל קוצו של יו"ד בעניני חסידות וקדושה וטהרה"

"לא אחת נוכחתי אצלו כאשר פנו אליו שואלים בנושאים שונים, אך באם השואל היה נוקט בלשון שאינו בגדר 'לשון נקיה' היה גוער בו באמרו 'מרעד'ט נישט אזוי".

לסייע לכל בר ישראל

עוד מציין רבי שלמה זלמן שליט"א כי "גם בעת שהיה שקוע וצולל בעומקא דהוויות דאביי ורבא וכולו אומר עמלה של תורה, אך כאשר היה נקרא לסייע ליהודי, והבין שזהו בגדר 'מצוה עוברת' היה סוגר את הגמרא ויוצא לעזור ליהודי" "אני עצמי נוכחתי בחדרו" מעיד הרב בנדיקט

בעצרת נגד חילולי הקברים ביפו - תמוז תש"ע

דבר הלכה בכל חלקי השו"ע. לימים אסף את חלקם של תשובותיו שהשיב לשואליו ודברי המו"מ כדרכה של תורה עם גדולי פוסקי דורנו, והדפיסם בספרו הנודע "אמרי בינה" המקיפים שאלות בכל תחומי החיים הנוגעים לחיי המעשה ופלפולה של תורה, המגלים טפח מהיקף ידיעותיו ושגב עיונו.

חובר חיבורים

בספרו שאלות ותשובות "אמרי בינה" נקבצו מאות מפסקי ההלכות שנתן והתכתבותיו עם גדולי פוסקי הדור זצ"ל ויבלחט"א, עמם שמר על קשר הדוק ורציף, וכמים הפנים אל פנים אף הם העריכוהו והפליגו תדיר בשבחו ובעוצם ידיעותיו, ואף שאלות סבוכות בהלכה הפנו למעונו, כאשר היה יושב שעות על גבי שעות ועונה תשובות לשואליו.

"יחד עם חיבורו הדגול שחיבר, זכה אף לההדיר מחדש ולערוך כדבעי בטוב טעם ודעת ספרים רבים של רבותינו מצוקי ארץ" מזכיר רבי שלמה זלמן שליט"א, "בין הספרים שערך

תמצית חייו היה לעזור ליהודי, הגרש"ז בנדיקט בשיחתו להעדה

ישראל העתירו רבות לרפואתו, כאשר פעמים מספר יצאו מרן הגאב"ד והביד"צ שליט"א בקריאות קודש "בקשו רחמים" כדי לקיים בנו חכמי ישראל.

אך לפתע שוד ושבר כאשר נצחו אראלים את המצוקים וגלה כבוד מישראל שחלקו לו כבוד בראשות עיני העדה וגדולי האדמורי"ם והרבנים שליט"א.

הותיר אחריו את ספריו החשובים וכן בכת"י בהלכה ואגדה, נז"ב הרבנית תליט"א שעמדה לימינו כל ימיו, בניו הרבנים הגאונים: רבי אהרן שמואל שליט"א מ"מ כרב חוג חת"ס ירושלים וראש כוללי אמרי בינה ומרבני קהל בית יוסף צבי דושינסקי בבני ברק, רבי מנחם מנדל שליט"א, רבי יוסף צבי שליט"א ראה"כ ישכר באהליך בירושלים, רבי יהושע שליט"א ורבי אברהם בן ציון שליט"א. חתניו הרבנים הגאונים: רבי מנחם מענדל ווידער שליט"א רב דק"ק לינז בירושלים וראש כולל בשומרי החומות, רבי חיים מיכל הלברשטאם שליט"א רב חסידי סטראפקוב, רבי יעקב ווייס שליט"א ראה"כ וויז'ניץ ירושלים, רבי יחזקאל טויסיג שליט"א משגיח ישיבת טשכנוב ירושלים, רבי אהרן דוד ליפשיץ שליט"א ראש כולל בעלזא מכנובקא, רבי יצחק מנחם מנדל אנגלרד שליט"א ראש כולל באבוב ירושלים ורבי יעקב ישראל דייטש שליט"א. נכדים ונינים עוסקים בתורה ומצוות

וכמעט עד תקופתו האחרונה מסר שיעור קבוע בביתו בענין הסת"ם.

"מענין זה של שיעוריו בימי שישי ראוי ללמוד חיזוק גדול, לאשר ראה בכך כחיזוק לימוד התורה בערבי שבתות הטעון חיזוק.

"את צוואתו כתב בחייו - בשנת תשע"ב - כחמש שנים קודם פטירתו לגז"מ, דברי הצוואה תוכם רצוף אהבה לבניו אחריו לשמור את דרך ד' ולצעוד בעוז בדרך המסורה לנו מרבנותה"ק דרך היראה והחסידות.

"בצוואתו הדגיש שלא להתחשב כלל בעניני גשמיות ועולם חולף - אלא לשים ייבנו בנצחיות שהיא דרך ד' תורה ומצוות"

גם המשיך בדרך נשיאת לפיד האש ללחום מלחמות ד' כמסורתו הטהורה של מרנא רבינו הקדוש החתם סופר זיע"א, כאשר פעל רבות בשנים האחרונות, יחד עם מרנא הביד"צ ובראשם רבינו הגדול כ"ק מרן הגה"ק הגאב"ד שליט"א, לעמוד על המשמר נוכח פרצות הדור וגזירות הדת בארץ הקודש. באסיפות וכינוסי עם היה נושא תדיר מדברותיו במקלות ועצרות החיזוק, לחזק ברכי רבנו ולאמץ ברכים כושלות להמשיך בדרך המסורה לנו מרבנותינו.

גלה כבוד מישראל

לדאבוננו בשיא פעולותיו כחצי שנה טרם פטירתו התמוטט ושכב על ערש דוי וכל בית

באמירת קבלת עול מלכות שמים בעצרת מחאה ענקית במנהטן נגד הגזירות על הדת בארה"ק

ואכן משמים סייעו בידו לענין זה רבות, כאשר הוא זצ"ל ניחן בכישרון מיוחד בענין זה וזכה לנחול הצלחה גדולה בסייעתא דשמיא "יחד עם זאת" מתאר רבי שלמה זלמן שליט"א "היה רך כקנה ומעביר על מידותיו באופן שהוא בלתי ניתן לתיאור ולהסבר. היה משים עצמו כעפר ומוחל על עלבונו, ופעמים רבות ראיתי האיך שהיה מעביר על עלבונו ומוחל ואינו עושה רושם מכך כלל.

"כן היה נוח לבריות באופן נפלא כאשר היה משים עצמו לאסקופא תחת רגלי תלמידי חכמים - ולא רק, לא היה מחשיב את כבודו לכלום.

"היה מקפיד לבוא בטלטולא דאורחא ובטירחא דגברא רבא לבוא וליטול חלק בשמחות רבים, בלא שום חשבונות אישיים".

חבר הביד"צ הגאון רבי נפתלי זצ"ל עמד תדיר על משמר הדת, בהשמיעו את דעת התורה לגדור גדר ולעמוד בפרץ התורה וההלכה הצרופה, ובכל מאווייו לשמור את משמרת הקודש נכנס לעובי הקורה לתיקון גדול בנושא הפיקוח על תשמישי קדושת וכתיבת הסת"ם, כאשר נתמנה לכהן כרבה של ועד הפיקוח דעתנינו לסת"ם ולתשמישי קדושה, ופעל בזה גדולות ונצורות, דברים שהשפיעו והרחיקו לכת גם בקרב כל תפוצות ישראל, בזכות פעליו הרבים ובזכות עמידתו על משמר ההלכה לגדור גדר ולעמוד בפרץ.

בקדושת הסת"ם

"כוחות גדולים ועצומים השקיע במשך שנים רבות כדי לבסס ולרומם את ענין הסת"ם" דברי הגרש"ז בנדיקט שליט"א, "בכך ראה ענין גדול ונשגב הראוי לתיקון גדול, לאחר שהעמיד וייסד את הוועד המיוחד בעדתינו, לא פסק מלייסד שיעורים בענין הסת"ם, הכשיר סופרים חשובים,

בחדותא דאורייתא

בוהפתתו האחרונה בכינוס אשרינו - ניסן תשע"ו

במעמד גיוס מתנדבים על משמר קברי ישראל - שבט

תנוך לבער

'חכם' לדעת בעצמו המידה הנכונה של 'שמאל דוחה' ו'ימין מקרבת' שהיא לטובתו של החניך. וזאת לא ישיג כי אם ע"י 'שימת לב' למצבו של החניך ותכונותיו. כשהמחנך ישים את לבו ומחשבתו כדי להבין את נפשו של החניך, אז יבין האיך לכווין את צעדיו כדי להעלותו במסילה העולה בית א-ל. אך כשלא יכוון דעתו לנפש הנער, אז עלול הוא לשגות במהלכו, ולנקוט בצעדים אשר קשים יהיו לנפשו של החניך לסובלו, ובדרך כלל ירד עמלו לטמיון.

כי על פי הרוב, כשקצרה דעתו של המחנך לרדת לדעתו של החניך, אז מסתפק הוא ב'הוראת דברים' מבלי להשיג אם מוכשר הנער לקבל את הדברים, ובאם רואה הוא כי לא כיוון הנער להפנים את הדברים, אז בוחר הוא במקל חובלים, וכשיתבוננו יווכחו כי בדרך כלל לא ישיג המחנך את מבוקשתו בדרך זו, שהרי לא לחינם לא קיבל הנער את הדברים מלכתחילה, כי יצר לב האדם רע מנעוריו, וחפץ הוא ללכת בשרירותו לבו, וההכאה לא יעורר רצונו להטיב, אולי יצליח המחנך לכבוש את רצון החניך ולכוון אותו לעת עתה להתנהג בדרך הישרה, אך בכך

על גוזליו ירחף

הנה, ענין החינוך הוא מהעבודות הקשות שבמקדש, וקשה מאוד להורות כללים בתחום זה ולכוון בזה דרך למחנכים. אך ישנו כלל אחד שהוא בבחינת לימוד תורת החינוך על רגל אחת. כלומר, הרבה קשיים שהמחנכים נתקלים בהם הוא משום שאין כלל זה נר לרגליהם. וכלל זה נקרא 'שימת לב'.

כלל זה כבר הורה בשעתו מרן ה'חזון איש' זצ"ל, וכדי לשבר את האוזן עד היכן תלוי הצלחת המחנך בזה הכלל, הגדיר הוא ז"ל את המחנך ותפקידו לציפור המרחפת על קינה לחמם את ביצותיה, כי אי אפשר לה להכביד את כל כובד משקלה על הביצים, כי אז תשברם ולא יהיה ביכולתה לגדל מהם אפרוחים, ומאידך אי אפשר לה לרחף עליהם מבלי להכביד עליהם במקצת, כי אז לא יתחממו כלל, ושוב לא תהיה ביכולתה להגשים את רצונה בגידול האפרוחים, ובהכרח שנתן בה הקב"ה חכמה לדעת מהי המידה המכוונת אשר עליה להכביד כשהיא יושבת על קינה, כדי שתוכל להוציא את רצונה אל הפועל. כעין זה הוא תפקידו של המחנך, עליו להיות

כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף /

שיחת חינוך מפי הגאון ר' יחזקאל

אלימלך כהן שליט"א מו"צ דעתנו

רב שכו' קנה בשם ויו"ר ועד הרוחני

במוסדות "בית יוסף חיים" בית

שמש / באסיפת מלמדים ופתיחת

הזמן בת"ת החדש

לא יזכה לחנכו ולהרגילו בדרכי התורה, וכשיוסר ממנו אימת המחנכים יתן דרוו לעצמו ובעבודתו ילך ככסיל בחושך, מאחר שמעולם לא השכיל לדעת למה עליו לקיים הוראת מחנכיו. אך לו חכמה ישכיל המחנך, יתבונן מתחילה במהות נפשו של החניך, ויעורר את לבו בדברים המושכים את הלב, ובאם יראה כי עדיין לא הפנים את דבריו, ולא ראה לנכון ליישר את ארוחותיו, יבין כי יש דברים בגו אשר המה מעכבים בעדו, ועליו להתבונן מה הם מועקותיו של התלמיד, ומדוע אחרו פעמותיו להתקרב אל הקודש. ואז כשיתבונן בסביבתו של הנער, יתכן שימצא הסיבה המעכבו, ואת הדרך להזיז מכשולותיו, ואז יתראה הנער להוראותיו, וברבות הימים יתרגל בהליכות ישרות.

קנין משיכה

הוא אשר דיבר מרן ה'חזון איש' כשנסע הגה"צ ר' נטע פריינד זצ"ל אליו, כדי לדרוש ממנו פרק בשדה החינוך, אז שאלו מרן ה'חזון איש': אמור לי אתה, איזה קנין הוא עדיף וחזק יותר, קנין חזקה או משיכה? ורבי נטע השיבו כמיטב ידיעתו, שהוא דבר השנוי במחלוקת, ואז השיבו ה'חזון איש' כל זה הינו לגבי קנין בהמה, אך כדי לקנות את לבו של החניך, דעת כולם שווה שקנין משיכה עדיף מקנין חזקה. והיינו משיכת הלב בדברים. כי בכך מובטח לו להמחנך הרבה יותר הצלחה ממה שמובטח לו כשילך ב'חזוק יד' ויכוף את הנער בהטלת אימה. אך כאמור מוטל על המחנך להקדיש דעתו ומחשבתו להכיר את נפשו של החניך, כי בהטלת הוראות גרידא לא יצליח להטות את לבבו אל בוראו, ואם כן מוטל עליו לפייסו ולמשכו בדברים ואז יהיה התלמיד בידי כחומר ביד היוצר.

זכורני במאורע שאירע בתחילת דרכי בתחום החינוך, כששימשתי כמגיד שיעור לבחורי חמד בישיבה קטנה. באחד הימים ירד שלג כבד בחוצות העיר, וראיתי כי לבם של הבחורים נמשך אחר השלג, ומציצים כל רגע בעד החלון להזין את עיניהם מן הלבנונית המתפשט, ומשום כך אינם שמים את אזנם כאפרכסת לדבריי, ואמרתי בלבבי כי כל עוד שנפשותיהם שוקקות אל השלג, לא

יצליחו לרכז את מחשבתם, וגם אם יחפצו בכך לא יצליחו. כיון שכך אמרתי להם שלדעתי מוטב שיצאו בחוצות לכרבע שעה וישביעו נפשם בשלג השטוח על פני הארץ, ואחר שישביעו את רצונם יחזרו לתלמודם. ואכן הם שמחו על ההזדמנות שניתנה להם, ויצאו ולקטו להם חמר שלג ובנו להם מגדל שלגים, וכיון שהיו כארבעים בחורים הצליחו לברך על המוגמר עד עבור כרבע שעה, ואז שבו לתלמודם, ואכן ראיתי כי כיוונתי אל האמת, כי מכאן והילך היתה דעתם מיושבת יותר עליהם ולבם היה פנוי לתורה.

אחר הדברים האלה התקשר אלי אחד מהורי התלמידים, והביע את מורת רוחו מהלך הדברים, לדעתו לא היה מן הראוי להרשות להבחורים להפנות לבם לדברים של מה בכך ולבטלם מדברי תורה, גם כשאינו מדובר כי אם בזמן מועט של כרבע שעה בלבד.

עניתי להאב כי הנני עומד בתחילת דרכי ויתכן ושיגיתי, אך כך עלתה במחשבתי כשראיתי שאין ביכולתי להמשיך לתורה באופן אחר, וכיוונתי לשם שמים. וכדי לדעת מה לעשות בכגון דא מכאן ולהבא, מן הראוי שנבוא שנינו להיוועץ בזקן אשר דעתו יפה, וסוכם בינינו לדרוש בדעתו של אחד מהמחנכים החשובים זצ"ל מיקירי קרית דירושלים.

מעשה בקוף

שנינו עלינו לעבר ביתו של המחנך זצ"ל, ואני הרצתי את הדברים לפניו. סיפרתי לו את דבר המאורע, שיקול דעתי בשעת מעשה, ואת חוות דעתו של אותו אב, ושאלתי אם אכן ראוי הייתי להוציא את מחשבתי אל הפעל.

והמחנך זצ"ל לא שהה ועל אתר סיפר לנו סיפור זהה מה שבדידו הוה עובדא בהיותו עלם צעיר לימים. אז היה בירושלים איזה ערבי אשר לצורך פרנסתו החזיק חייית ה'קוף' ברשותו, והנערים שעז היה רצונם לחזות בו ובחיקוייה היה עליהם לשלם לו איזה פרוטות, ואז נתן להם הרשות להזין עיניהם ממנו. אך כל עוד שלא שילמו לו, לא הגיח לחזות בו, והיה מחביאו במקום צנוע כדי שלא יבחינו בו

הילדים. לימים עלה בידו של אחד הנערים לדעת איה מקום מחבואו של הקוף בשעת הסגרו, ובעד החלון של התלמוד תורה היה משקיף על אותו מקום וראה משם את מעשי הקוף. וביום מן הימים הודיע את הדבר גם לרעייו לספסל הלימודים, וכולם כאחד היתה דעתם נתונה אל החלון כדי לחזות חניגם אין כסף במראות הקוף.

כשהבחין בכך המלמד, וראה שאין נפשות התלמידים נשבעים מאותו מחזה, ועיניהם נשואות כל הזמן אל אותו חלון כדי לחזות מבעדו במראהו של הקוף, ונוצר מצב שאין דעתם פנויה לדברי תורה, על כן קם ועשה מעשה, ירד לעבר בקתתו של הערבי ודיבר על לבו לעלות עם הקוף בחדר לימודו כדי להשביע את עיני תלמידיו. נתרצה לו הערבי, והעלה את הקוף לתוך כתת הלימודים, ואכן התלמידים ראו ושמחו שמחת ילדים לאידו של הקוף, ורק אחר שהשביעו עיניהם ממראהו, הצליחו להשיב את דעתם לתוך ימה של תורה.

כעת אחר ששמעתי עובדא זו, הבנתי כי הגון נהגתי גם אני, כי קשה לכפות את החניכים לדברים שאין דעתם מושכם, וכל שעלינו לעשות הוא לרדת לדעתם ולהבין מה הם הדברים המעכבים בעדם מלהיות נמנים על לגיונו של מלך וללכת באורחותיו, ואז להתבונן שוב האיך יכולים להסיר את אלו המכשולים אשר המה בעוכרם.

במי הקולר תלוי

עובדא נוראה שמעתי אשר רואים אנו מזה עד היכן נחוץ שיהיה כלל זה כנר לרגלי המחנכים, ואשר מבלעדה עלול המחנך לשאת באחריות חניכיו גם לדורי דורות.

היה זה באחד התלמודי התורה שבחוץ לארץ, אחד החניכים הביא איזה חפץ יקר לבית תלמודו, ואחד מחבריו חמד לו זה הדבר לעצמו, וכשלא הבחינו בו שאר חבריו שלח ידו ולקחה לעצמו. כשהבחין התלמיד בעל החפץ שהחפץ נעלם, התחיל לבכות וליילל על אשר גנבוהו ממנו, ובצר לו פנה אל המלמד וסיפר לו כי חפצו נעלם ויד נשלחה בו.

המלמד ראה לנכון לדרוש מן התלמידים להשיב הגזילה, ומשלא נענה, החליט לבדוק בתוך כיסי התלמידים, וזה אשר ימצא הגנבה בידו ענוש יענש בעונש חמור. אותו תלמיד חמדן ראה בשברו, וכיון שלא רצה להתפס בקלקלתו, העדיף להאשים את החף מפשע, והריק את החפץ מתוך כיסו לתוך כיסו של היושב לצידו, מבלי שהלה יבחין בכך.

המלמד עבר מתלמיד לתלמיד, ואז הגיע גם תורו של אותו תלמיד אשר להפתעתו נמצאה הגנבה בתוך כיסו. מובן מאליו שראה המלמד לנכון להענישו כהגון כפי שהתריע מראש, ולא הועילו כל תחונני התלמיד ובכיותיו וטענותיו שלא הוא זה ששלח ידו בחפצו של חברו, ושאין הוא יודע איך הגיע החפץ לתוך כיסו. דבר זה גרם לכך שהתלמיד מיאן מאז והלאה להופיע בבית תלמודו.

כשנתבגר התלמיד שגב בשעתו את החפץ, ויום נישואיו הגיע, פנה החתן אל הגאון ר' אברהם פאם זצ"ל מגדולי הרבנים בארה"ב, שהיה המסדר קידושין שלו, וסיפר לו את דבר המאורע, והסח דאגתו אליו, כי כשבירר אחר מעשיו של אותו נער הנחשד, נודע לו כי הלה לא זכה מאותו יום למסגרת לימודים כלשהו, ומחמת כן התדרדר מדחי אל דחי,

הגר"י כהן שליט"א נושא את דבר ועד החינוך במעמד פתיחת הת"ת

אסיפת המלמדים ת"ת בית יוסף חיים בבית הגר"י כהן שליט"א

וכהיום הינו פורק עול גמור, ועד כדי כך הגיעו פני הדברים שהלה נשא אשה גויה ר"ל. כל זה זקף החתן ל'זכותו' ואמר לרבי אברהם זצ"ל כי ממש קשה לו לגשת לקיים מצוות נישואין, בעוד שהוא יודע שהוא זה שגרם שחבירו לספסל הלימודים ינשא לגויה ר"ל.

רבי אברהם זצ"ל ניחמו ודיבר על לבו, ואמר לו הן אמת שעשית עוול נורא שצריך לחזור על כך בתשובה, אך בסופו של דבר הלא נער היית, ולא היתה בך השכל והדעת לדעת חומרת הדברים, וקשה להאשים אותך על כך. אך את עיקר האשמה יש להפנות אל המלמד, כי אותו תלמיד הלא הוא ידע היטב כי לא הוא האשם במעל, וכיון שכן הלא היה בכיו מעומק לבבו, ובכי היוצא מעומק הלב אי אפשר שלא להכיר בו, והיה על המלמד להסיק מכך כי אכן חף הנער מפשע, ועל אף שאין לך הוכחה יותר מזה שמצאו את הדבר באמתחתו, בכל זאת היה מן הראוי שיעלה המלמד על דעתו כי משהוא קרה כאן ואין ידו של הנער במעל, ועצם הדבר שהמלמד לא הכיר בכך הוא כי אין הוא מכיר בהרגשותיהם של תלמידיו, והוא האשם בכך שיצא תלמידו לתרבות רעה ר"ל.

וראים אנו מכאן עד כמה עלול מחנך שאין הוא משים על לוח לבו מצבם ותכונת נפשות תלמידיו, לעוות בדרכו. הלא בסופו של דבר מוטל עליו לחנך את חניכיו, ובהכרח שינקוט בצעד כלשהו כדי להדריכם ולחנכם, וללא ספק שקל לבחור בדרך קצרה להורות דרכי יושר, ויטיל אימה על התלמידים שיהיו יראים מלעבור על האסור, יהיה מה שיהיה, ובאם יבצר מאיזה תלמיד לעמוד במשימתו ישא בענשו אשר לפי שיבוש דעתו של המלמד או המחנך מגיעו בצדק, ויתקיים בו מקרא שכתוב (ישעיהו ה, ב) 'ויקו לעשות ענבים ויעש באושים'.

טל של תחיה

מסופר על המשגיח הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל, שמתוקף תפקידו כמשגיח בישיבת 'כפר חסידים' היה עליו לבחון את התלמידים המתדפקים על דלתות הישיבה ומבקשים להתקבל בה.

באחד הימים הופיע בשערי הישיבה בחור דל כשרונות, אך נפשו חשקה בתורה, וביקש להתקבל בישיבה כחבר מן המניין, אך מחמת בורותו לא ידע אפילו כי מוטל עליו לעבור מבחן כדי להתקבל, ופנה לאחד הבחורים ושאלו מה מוטל עליו לעשות כדי להתקבל לישיבה, ומתוך שאלה זו הבין הבחור כי העומד לפניו אינו יודע כי מוטל עליו להבחן, והודיעו על כך. ועל אתר הציע לו לקחת מסכת ביצה ולהתיישב ללמוד הג' דפים הראשונים, כדי שבבוא השעה המיועדת שיתפנה אליו רבי אלי', יהיו כמה דפים מוכנים לפניו להבחן עליהם.

הבחור אכן עשה כפי שהציעו לו, נטל מסכת ביצה והתחיל להתכונן למבחן, אך כשהתפנה אליו רבי אלי' והתחיל לשאול אותו שאלות לא השכיל להבין אפילו מה שרבי אלי' שאל אותו. היה זה גם מרוב התרגשות שזוכה הוא שרבי אלי' מדבר אליו, וכראות רבי אלי' שאינו יודע להשיב, ירד מן הכבד אל הקל, ושאל רק שאלות פשוטות ביותר, אך גם כעת היה מלא התרגשות ולא היה יכול להגות הגה מפיו, בסופו של דבר כראות רבי אלי' שאין הבחור

לתפקידו הוא בזה הכלל, שימת לב לנפש החניך.

על פי דרכו

לאחרונה השיח לפני איזה אב את מעוקתו, כי אחד מצאצאיו אינו מסתדר עם המלמד שלו בתלמוד תורה, ולדעתו המלמד שוגה במהלכו עם בנו, הלה היה עומד על עמדתו והיה כופה על חניכו דברים שלא היו תואמים למצבו ולמזגו, ולא היה ביכולת הנער לבצע את הדברים. כאב האב את כאבו של בנו, ובדברו עם המלמד ביקש להעמידו על מקומו האמיתי של בנו, אך הלה מיאן מלקבל את הדברים.

וכשראיתי שהדברים משפיעים לרעה על הנער, ועל כל סביבתו, הוריו ושאר בני המשפחה, עשיתי מעשה והרמתי טלפון לאותו מלמד כדי להעמידו על טעותו, הסברתי להמלמד איך שמחוסר שימת לב להכיר את מהותו של התלמיד הינו מכביד עליו, ועצם הדרישה לא תביא לידי שקידתו, להיפך היא תביא לידי התדרדרות יתירה, כפי שכבר ניכר כהיום. המלמד קיבל את הדברים, ושינה את מהלכו ואת התייחסותו כלפי אותו תלמיד, הוא אכן הודה כי שגה במבטו, ורק אחר שהתבונן בתכונותיו החל להבין כי לא זוהי הדרך לחנכו ולהדריכו.

והאמת היא כי לא רק בעת שכבר ניכר איזה חולשה אצל התלמיד צריכים להשים לב לסיבת הדברים כדי לחנכו על פי דרכו, אלא גם כשהכל הולך במישרין עדיף להקדים רפואה למכה, ולהתבונן מה הם הדברים האמורים לייצב ולשפר מעמדו של התלמיד ולהטיב עמו. יש תלמידים שאוהבים משימות שונות, וכשיקבלו אותן יהיו יותר מרוצים, ורוחם יתרומם, וכשיוטב לו במעמדו הגשמי ישיפיעו הדברים גם לתחומו הרוחני. כי עי"ז שיקבל מהמלמד את המשימה האהובה עליו יכיר בקרבתו של המלמד אליו, ויטה רצונו לקבל מוסריו, וממילא יוקל על המלמד לחקוק בנפשו הרך ההליכות חיים הראויים לבן תורה.

ואני רואה כעין זה גם אצל בוגרי הישיבות והכוללים, גם אצלם יכולים להתבונן ולהכיר

פוצה את פיו שאל אותו שאלה פשוטה ביותר, מה דינה של ביצה שנולדה ביו"ט? וכשגם כעת לא נענה, שאל אותו, מה 'עושים' בביצה שנולדה ביו"ט? כעת פתח הבחור את פיו וענה לתומו, שצולין אותה כדי לאוכלה. ורבי אלי' לאחר המבחן 'המוצלח' ראה לנכון להטיב להיושב מולו במילה טובה, ואמר לו "הגני רואה כי יש לך שכל ישר".

הבחור חזר לביתו כשהוא מלא חדות, "רבי אלי' אמר לו שיש לו שכל ישר" וכי דבר של מה בכך הוא? הבחור בעצמו נתעלה בסופו של דבר ונעשה ראש ישיבה מפורסם, והוא בעצמו לא התבייש מלספר זאת, באמרו, רבי אלי' התבונן בי וראה כי נפשי באמת חשקה בתורה, אך כשרונותי הדלים לא עמדו לי, על כן היה דעתו כי בכל מצב שיהיה, גם אם לא אעמוד בהצלחת המבחן מוטל עליו להעריך עלי טללי חיות, וניסה לשאול שאלות פשוטות ביותר כדי שבכל אופן אצליח לענות משהו, ולבסוף הסתפק גם בתשובה שאינה קשורה בכלל להנלמד, ובלבד שיהיה לו איזה מילה טובה בפיו, ואכן בכח מילה טובה זו הצליח לעודד אותי ולחזק אותי ולרומם את רוחי.

זוהי אכן דוגמא חיה של ירידה לתוך תוכו של נפש החניך, רבי אלי' בהביטו על הבחור הבין את נפשו, הוא ידע כי אין הוא אשם כלל בעניות דעתו, וראוי הוא בכל אופן למילת עידוד וחיוזוק, ולא ח"ו לעונש או לסירוב מצד הנהלת הישיבה מלקבלו כחבר מן המניין.

זהו כלל גדול ונחוץ ביותר אשר מוטל על כל מלמד ומחנך לדעת, עליו להבין את נפש הילד, ובכך יידע האיך להתמודד עם חולשותיו, והאיך לסייעו להתגבר עליהם.

מובן מאליו כי על המלמד להיות ער לשאר תפקידיו, עליו להקדיש מזמנו הפנוי ולהתכונן לשיעוריו עם התלמידים, ועליו לדעת כי התלמידים מבחינים מיד אם חומר הנלמד שגור בפי המלמד או לא, וזהו עיקר גדול מצד תפקידו כמלמד להיות בקי היטב בכל החומר שעליו למסור לתלמידיו, אבל עליו לדעת כי העיקר שבו תלוי הצלחתו וכישוריו

בתכונותיהם, מה טיבם ומהם הדברים המושכים את לבם, ולהטיל עליהם משימות התואמים לרוחם. ישנם אברכים אשר עז רצונם לארגן ולסדר כל מיני דברים הנצרכים להכלל, וישנם כאלו אשר ממאנים לשמש כפרנס הקהל, מעדיפים הם לסדר חוק יומם מבלי להצטרך לקחת על עצמם משימות מיותרות, מסתפקים הם בזה שמרבים בישיבה וממלאים כריסם בתורת ה' ותו לא מיד.

וכשהנני מתבונן במזגו של כל אחד ואחד הנני יודע על מי להטיל את התפקיד המתאים לו, ובכך להשלים צרכיו הנפשיים. כשאני צריך לעשות רישום כלשהו הריני פונה לאברך אשר לו יאה תפקיד זה, וכשיש צורך בארגון כלשהו הנני יודע גם כן אל מי לפנות, וגם כשלפעמים יש לי איזה קושי בסוגיה הנלמדת הנני יודע לאיזה אברך לפנות.

כך גילה לבנו את כח הרצון שבו

ראיתי מובא בקובץ שי"ל ע"י חסידי סקווירא ובו כתבו מה שסיפר כ"ק האדמו"ר הרה"ק רבי יעקב יוסף מסקווירא זצוק"ל בה בשעה שחגג את החנוכה הבית אחר שהשלים בניית השיכון סקווירא בארה"ב. האיך זכה להוציא כוחו אל הפועל בהקמת השיכון שעלה לו בדמים תרתי משמע.

היה זה בימי ילדותו, בימים ההם לא היה כידוע מושג של כתיבה כי אם ע"י קולמוס הטבול בדיו, וכתוצאה מכך היה זה כעין טבע שלא ניתנה הרשות לנערים הקטנים ליטול הקסת בידם, מאחר שהיו מתלכלכים ומלכלכים כל הנקרה בדרכם ע"י הדיו, אולם כתוצאה מכך היתה זאת עיקר תאוותם של הנערים, ליטול את הקולמוס בידם ולצייר בהם אותיות.

גם אני - סיפר הרבי - ראיתי אצל אבי מורי זצוק"ל קופסה מלאה דיו שנמשכים הם אחר הקולמוס ונפרסים על גבי הגליון, ועז היה רצוני גם כן ליטול הקולמוס ולנסות מזלי בכתיבה, אך אבי מורי לא אבה להרשיני לעשות זאת, והזהיר אותי לבל אגע בקולמוסו, ובידעו כי עזה תאותי לכך, היה מטמין את קופסת הדיו בארון גבוה כשהוא סגור ומסוגר היטב בכיסוי על גבי כיסוי, בכך הבטיח לעצמו שלא אטפס על גבי הארון, מאחר שלא אדע האיך לפתחו או להסגירו היטב כפי שהוא הסגירו.

באחד הימים היה אבי מורי ממהר לצאת מביתו, ולא הספיק לכסות את קופסת הדיו כהרגלו חותם בתוך חותם, והניחו כך על גבי המדף העליון, אני הבחנתי בכך, ואמרת בלבבי כי כעת זוהי הזדמנות לטפס על גבי השולחן ולהוריד את הדיו, ולהתענג על הכתיבה.

ילד כבן תשע שנים הייתי, וקומתי הנמוכה דרשה כמה וכמה אמצעים כדי שתהא ידי משגת עד מדף הדיו, מיד חישבתי את צעדי מה הם האמצעים שדרכם אוכל להגיע עד המדף הנכסף. באמצע הבית עמד שולחן גדול, היה זה שולחן בנוי מעצים עבים וקשים, כשיטת הייצור בימים ההם, ובאופן רגיל היו צריכים שמונה אנשים להשיאו, אך כעת לא היה אחד שיסייע בעדי, ובעצמי סחבתי את השולחן הענק עד סמוך לארון. אך עדיין לא הספיק גובה השולחן לקומתי הנמוכה, ולקחתי גם את הכסא הכבד שהיה לאבי מורי, והנחתי אותו על גבי השולחן, היה זה גם כן משא כבד מנשוא, ובכל זאת הצלחתי בעצמי להרימו ולהניחו על גבי השולחן. ועדיין לא הספיק הגובה עבורי, ונטלתי הכרים וכסתות מעל גבי מיטת

אבי ואמי והנחתי אותם על גבי הכסא, אז דילגתי על השולחן וממנו על גבי הכסא המורם מן הכרים והכסתות, והצלחתי להושיט את ידי על גבי המדף העליון, ולקחת משם קופסת הדיו.

בעוד קופסת הדיו מונחת בין זרועותי נפתחה דלת הבית, ואבי מורי עמד על מפתח הדלת. מרוב בהלה וחרדה נפלה הקופסה מידי ונשברה לרסיסים, וכל השולחן ורצפת הבית נתמלא משחרות הדיו, הבנתי מיד שכעת יפליא בי אבי מורי מכות נאמנות כדבעי, אך ההפתעה לא הראה אבי מורי סימני זעם כלל, ובנימה רכה הורה לי לרדת מן השולחן ולגשת אליו. פניתי אליו והוא ביקש ממני להתבונן במעשי, וכה אמר לי:

"ראה שולחן זה, הלוא קשה הוא מנשוא, ואתה נשאת אותו בעצמך. גם הכסא אינו דבר קל, והיה עליך להרימו מבלי שום עזר וסעד, ואכן הצלחת בכל זאת, ראה והבן עד כמה הוא כח הרצון שבו, כי הנך יכול על ידו לבצע פעולות קשות מנשוא, ובכך עליך לקחת אותו כח ולפנותו לעניני עבודת השי"ת, כי כשיתעורר בך הרצון לעבוד את בוראך, תוכל להתעלות מעלה מעלה ולהסיר את כל הקשיים העומדים בדרכך".

מאז והלאה אכן הקדשתי כל כולי לעניני עבודת השי"ת ואכן ראיתי ברכה בעמלי. והיא שעמדה לי כעת כשהצטרכתי לאין ספור אמצעים כדי להוציא את מחשבתי בבניית השיכון, ידעתי כי באמצעות כח הרצון הטמון בי, אעבור את כל הקשיים ויהיה ביכולתי לברך על המוגמר.

כאן רואים אנו שוב דוגמא והמחשה לירידה לנפש החניך. יתכן מאוד כי אילו היה הרבי מסקווירא רודה בבנו על אשר לא ציית לקולו היה צודק במעשהו, וגם הבן יקיר היה מביין כי כך הגיעו על מעשיו. אך הלקח שבציודו היה זעום מאוד, לכל היותר היה הילד הרך מסיק מכך כי עליו לכבש את רצונו. אך לא היה בזה לימוד בענין 'קום ועשה' ולא היה בעובדא זו לשמש כאמצעי לבנין דמותו של אחד ממאורי הדור ולמפעליו הכבירים.

רק אודות שימת לב במהותו של הנער, השכיל האב ברוחב בינתו לעמוד על מהותו וכוחות נפשו, ובידעו כי בעודו קטן ורך בשנים לא היה בכוחו להתגבר על רצונו חשך את שבטו מעליו, ובמקומו העדיף לפנות את לב בנו לטובה באמצעות מילה טובה. ובכך העלהו על במתי התורה והעבודה והעשייה לטובת הכלל.

לרדת לדרגת החניך

דבר זה הוא מהדברים הקשים שבמקדש, כי לפעמים קשה מאוד לבצע את הדברים, לפעמים מדובר בתלמידים שעדיין אין דעתם מבושלת כל צרכם, ומבלי מרוטת לחי אין הם מכירים איה מקומם. לפעמים כהשהמלמד ינסה לרדת לדעתו של חניכו, ישגה בהבנתו ולא ישיג את מבוקשתו, ובלית ברירה יצטרך להשתמש שוב בדרך של 'שמאל דוחה', אך בכל זאת מן הראוי שיהיו הדברים בידיעתו של המחנך, וינסה בכל עת למצוא את המסילות ללבבו של החניך, כי אם יצליח בכך, יהיו רווחיו פי כמה וכמה.

שמעתי פעם על רבי גדול אחד, שמצאוהו פעם מיושב על הארץ כשהוא משחק עם בנו הרך באיזה צעצוע שהיה לו להנער. כשנשאל על כך ענה, כי זה הנער התחיל זה עתה ללמוד גמרא, וקשה לו לרכז את ראשו לכל השקלא וטריא של הגמרא, וכדי להקל

עליו החליט להמחיש לו דיני דגמרא בעודו משחק עם צעצועיו, ותוך כדי שהוא משחק עמו שואל אותו מה יהיה הדין כשחפץ זה יהיה נאבד, ואז ככהאי גוונא מתעניין הנער לדעת באמת לדעת מהם הצדדים והדעות בגמרא, ובכך יוכל לו להמשיך לבו לגמרא.

מדובר היה ברבי גדול ומפורסם, ובכל זאת לא חס על כבודו בראותו כי זוהי טובתו של הנער. ולא הגיע אותו רבי לזו המסקנא שעליו להתנהג כך עם בנו, כי אם מתוך שימת לב למצבו הנפשי. ידע היטב כי עדיין שכלו של בנו אינו מבושל כל צרכו להתעמק בשמעתתא, ומוטל עליו איפוא להמשיך לבו לזאת ע"י דברים שיעניינו אותו. ולולא שימת הלב לזאת, יתכן שהיה רודה בבנו והיה מכביד עולו עליו, ואז ספק גדול אם היתה ההצלחה מאירה לו פנים.

כיצד לכבוש את לב הנער

הרבנית מרת ניישלאס ע"ה, א"ח הבלחט"א הגה"צ ר' יהודה ניישלאס שליט"א מגדולי רבני עדתינו, היתה בתו של כ"ק הגאון הצדיק רבי בנימין רבינוביץ זצוק"ל חבר הביד"צ ורבה של משכנות הרועים.

בערוב ימיה היתה מוטלת על ערש דוי כשחולאים שונים חופפים אותה ל"ע. זוגתי הרבנית תח"ל היתה נוהגת לפקוד את ביתה מזמן לזמן כדי לסייע בעדה. ומזמן לזמן היתה היא מספרת על ימי נעוריה. פעם סיפרה שבהיותה ילדה היא היתה עליזה ביותר, והיה הדבר מכביד על אורח החיים בבית, וכדי להרגילה במושגי מתינות, ראה אביה זצוק"ל לנכון, לקחת אותה להליכה יומית מידי יום ביומו, כשתוך כדי הליכתו היה מטיף בה אורחות יושר.

הוא סיפר לה גם על עצמו, איך שעבד על מידותיו מימי נעוריו לזככם מכל סיג. דבר זה לא עשה כי אם עמה, הוא ראה כי בכך יצליח לכבוש את לבבה ולהרגילה בהליכות ישרות.

עלינו להבין כי מדובר כאן מרבי בנימין הצדיק זצוק"ל שלא בילה את זמנו לריק, והיה לו מה לעשות עם הזמן, הוא היה תלמיד חכם עצום, ומתמיד גדול, בכל זאת ראה לנכון להקדיש עבורו בתו זו שלוש רבעי שעה, והיה זה מתוך שימת לב כי זקוקה היא לכך יתר משאר בני המשפחה, ואכן ראה אח"כ פירות כשנתגדלה ובנתה את ביתה ונתהפכה לאשת חבר'.

היא סיפרה פעם איך שדיבר על לבה, וסיפר לה כי בהיותו רך בשנים היה כעסן גדול, ועל כל דבר קטן כגדול נתמלא רוגז, עד שהחליט כי עליו לשרש אחר מידה רעה זו, והתחיל להגות בספר 'ארץ אפים' שכל כולו מדבר אודות ענין הכעס, ולא זז מלהגות בו עד שסיימו מאה פעמים ואחד מראשו לסופו.

הוא כיוון בזה לעוררה עד כמה מוטל על האדם לעבוד על עצמו עד שיכיר כי אכן זכה לשרש אחר מידותיו, ודבר זה הוא ממש מבהיל על הרעיון. אם ינסה אדם להגות בזה הספר ולו ב' פעמים כבר יקשה עליו להגות בו שוב, אך רבי בנימין שהיה משרש היטב היטב אחר מידותיו, הבין כי אין מנוס לפניו ובאם חפץ הוא לשרש אחר הכעס מוטל עליו איפוא להגות בזה הספר עד שיהיו הדברים מחודדים היטב בזכרונו.

על כל פנים תכלית כל אלו העובדות להוכיח מהי הדרך הישרה שיבור לו המחנך, כי עליהם לדעת כי אחריות גדולה רובצת עליהם, על כן עליהם לשקול בפלס כל מעשיהם על פי דרכו של הנער והבן.

הא בלא הא אי אפשר

במסיבת יום ההצלה כ"א כסלו בכיתת הגן בת"ת בית יוסף חיים

ספק לימד אותי "תורת אמת", כי צורת האותיות הם ללא ספק נכונים, אך שאר המלמדים יתכן כבר לא זכו בכך, כי מפרשי התורה כבר נחלקו בכל דבר בפירושו ויתכן שכבר לא כיון המלמד לאמיתתה של תורה ממש. וכמו כן מוטל עלינו להבין כי בכל מה שילמד הנער ברבות הימים יש לו לאותו המלמד חלק בתורתו, כי רק באמצעות הידיעה בתחום הקריאה זוכה הנער להגות בלימודו ולהבינו.

אסיים בברכת חפץ ה' בידינו יצליח, כיון שהוא בית תלמוד חדש זוכה הוא לסייעתא דשמיא מיוחדת. בית תלמוד זה מייסדים אחר שכבר נמצאים כמה וכמה בתי תלמוד בעיר, והבהירות בדרכי החינוך היא יתירה מבעבר, וכעת יכולים אנו כבר ללמוד שלא לשנות אחר טעותים שנעשו בעבר.

גם על המלמדים לדעת, כי אל להם להתבייש ללכת ולהתייעץ בכל הקשור לניהול כיתתם, ואפילו אם נזקקים הם בביאור דבר מה מהחומר הנלמד אל להם להתבייש ולפנות ולשאול. גם אם אין זה כי אם פירוש המילות ממש. לפעמים פונה אלי איזה מלמד ושואל אותי ממש פשוטו של מקרא, באמרו כי הנני זקוק למסור השיעור לתלמידי הרכים ועלי לדעת פירושו של מקרא לאמיתו של דבר. ולפעמים שואל אותי דיוקי פשט אשר גם לי קשה לפותרו, על כל פנים אין צורך להתבייש ולבוא ולשאול.

ואגב אתן לכם עצה טובה, כי בכל הקשור בפירושי המשנה עליכם לדעת כי המשנה ברורה הוא המפרש היותר טוב בחלק המשנה, בכל משנה שהנכם מתקשים בביאורו, עליכם לחפש במסורת הש"ס את מקורו בשו"ע, ובאם מקורו הוא בחלק אורח חיים, עליכם לעיין שם וללמוד דברי המשנה ברורה ואז יתבהרו לכם כוונת הדברים.

אסיים שוב בברכת סייעתא דשמיא, וכל המלמדים וכל המשגיחים אכן יזכו לבנות בית גדול לאלקים, בית שיגדלו בו פירות טובות, ויזכו לגדל בזה המקום עדרים להשי"ת ולתורתו. ויהיו אלו התלמידים מוכתרים בתורה ובראת ה' טהורה על פי הדרך המסורה לנו מרבתינו.

בלבד, כי אם על עצם השהיה באמצעותו של הגג. כן הדבר בענין 'שמאל דוחה' שהיא הנותנת לו לאדם הבהירות מה באמת טוב, והיא הנותנת לו בטחון לפסוע בזה הנתיב, ומה אינו טוב ושסור לו אפילו לנסות לדרוך בה. אך כל עוד שלא הדריכו אותו בזה הדרך, אין הוא בטוח בעצמו מה טוב ואם בר שכל הוא יתיירא ברבות הימים לנקוט בצעד מה מפני חוסר הבטחון במעשיו.

אך כאמור אין צורך להרבות בצעד זה של 'שמאל דוחה', מוטב שיהיה בידיעתו של החניך שיש כזה מושג, ואז כל מה שיוור לו, גם אם יורו לו את הדברים בנימה של 'מין מקרבת', כבר יבין מעצמו כי אם לא יציית על זה הדרך יצטרכו לנקוט ב'שמאל דוחה', וממילא כבר יכיר ההבדלות והבהירות בין טוב לרע גם מתוך 'מין מקרבת', כי כשהנער מודע להמושג של 'שמאל דוחה', אז רואה הוא למול עיניו זה המושג גם כשמשתמשים ב'מין מקרבת'.

כללו של דבר, באופן כללי עלינו לגשת לתחום החינוך מתוך 'שימת לב' מצבו של הנער, זה הדבר ימשמש בעיקר פתרון להדריך את הנערים על פי דרכם בעיקר ע"י המושג של 'מין מקרבת', אך בכל אופן יהיה הנער מודע להכלל של 'שמאל דוחה' גם כן.

וזה מה שהזכרנו מקודם הגדרתו של מרן החזון איש באמרו כי ענין החינוך הוא כציפור המקננת על קינה, כי יש בה צורך בשני החלקים הן ב'שמאל דוחה' והן ב'מין מקרבת', אך על המחנך לדעת המידה המדוייקת של שני אלו.

מצדיקי הרבים ככוכבים

כאן המקום להזכיר בשבח מעלת מלמדי תינוקות, לא לחינם הפליגו חז"ל במעלת אלו המלמדים, ואמרו עליהם שהם מצדיקי הרבים המזהירים ככוכבים, ובפרט כשהמדובר כהיום במלמדי תינוקות ממש, שמלמדים האותיות והנקודות לילדי ישראל.

רבי עקיבא איגר ז"ע היה אומר כי המלמד שלימד אותו האותיות והנקודות הוא זה שללא

זכור עמדי כי בהיותי אברך בתחילת דרכי בעבודת החינוך, שמעתי סדרת שיעורים בעניני חינוך מאחד המחנכים החשובים בדורינו שליט"א. באחד השיעורים דיבר בענין 'משמעת' ואמר אז עשרה כללים האין להצליח בתחום המשמעת.

השיעור התקיים במוצאי שבת, ואני רשמתי אז לעצמי כל הכללים שמסר בשיעור, בבואי הביתה אחר השיעור ראיתי שכל הילדים עדיין ערים הם, ומסתובבים בבית אנה ואנה, והיה עלי לזרזם שיכנסו לתוך מטותיהם כדי לצבור כוחות ליום המחרת, ומיד רצייתי למלא אחר ההוראות שקיבלתי זה עתה בשיעור ולנקוט בכללי המשמעת אלו, אך נכזבה תוחלתי תיכף ומיד, כי לא השפיעו הדברים כלל ועיקר, ועד שלא נהגתי בנימה של 'שמאל דוחה' לא הצלחתי לראותם ישנים.

למחרת פגשתי את המחנך הדרשן ושאלתי אותו לפשר הדברים, מצד אחד הנני מקבל ממנו הדרכה אשר לאורה מוטל עלי ללכת, ומאידך הנני רואה כי ההצלחה על ידם היא ממני והלאה. נענה ואמר לי אז, כי כל אלו הכללים הינם טובים כשהם במודעותם של המחנכים. אכן לפעמים אי אפשר כלל ללכת על פי אלו הכללים, אך עלינו לנסות תמיד להעמיד אורח החינוך על פיהם, כי ההצלחה על פיהם היא שווה פי כמה מההצלחה בנימה של 'שבט חובלים', אך מחוסר ברירה כשאי אפשר בדרכים אלו - מוכרחים אנו לחזור ולהשתמש בשפת השבט.

יתר על כן, על כל מחנך לדעת, כי ככל שיהיה הכלל הנזכר הנקרא 'שימת לב' נחוץ ועיקר גדול לעניני חינוך, בכל זאת אסור לנו לבטל את הכלל של 'שמאל דוחה'. הכלל של 'שימת לב' מביא בעיקר לידי צעדים של 'מין מקרבת', אך כל נשכח כי אי אפשר לנקוט רק בכלל הזה.

דרך החינוך השולל את המושג של 'שמאל דוחה' הינו בגדר 'חינוך המחוסר אבר'. כי זה המושג הינו האמצעי המייצב גבולות לפני החניך ומגלה לפניו כי ישנם דברים שליליים שעליו להתנזר מהם. ובאם לא ישתמשו בזה הכלל, לא יפנים הנער לעולם כי ישנם דברים שליליים, כי מעולם לא יגלו לו שעשה מעשה בלתי הגון. אם תמיד כשיעשה איזה מעשה שלילי ידברו על לבו בדברי נועם ופיוס, יגהה במחשבתו כי אכן מעשיו ראויים הם בכל אופן, רק משום מה נוח לו להמחנך שיטה מעשיו לפן אחר, ואם כן אף אם יצליחו לפתותו, בכל אופן עדיין לא יהיה משוכנע כי הפן הראשון הוא דרך שלילי, וכשיצרו יתגבר עליו ביותר אז יכריע דרכו לצד השלילי. זאת אומרת כי הדרך של 'מין מקרבת' ללא 'שמאל דוחה' הינו דרך שאינו מגלה לפני החניך מהו טוב ומה לא, וכשיתגדל לא יבין באמת האין מוטל עליו להתנהג מצד בחירתו בטוב. כי לא יהיו הדברים מוגדרים לפניו היטב.

משל למה הדבר דומה, לילד רך בשנים שמבקשים ממנו לעלות על גג שאין בו מעקה כלל. ילד אשר הינו אחראי על מעשיו יתמלא פחד מעצם הבקשה, ירא הוא בכלל להימצא על הגג, כל עוד שאין הוא מוגדר היטב במעקה מכל צדדיו, עצם הימצאותו על גג כעין זה גורם לו פחד נורא שמא ח"ו יתמשכו הדברים ומחוסר שימת לב יתקרב לגבולות הגג. נמצא איפוא כי הגדר סביבות הגג אינו פתרון רק על ההליכה סמוך לגבולות הגג

מבצע ענק:

סיבסוד מזוייזים!

תנאי המבצע

דמי מני:

20 יום בלבד לחודש, למשך חצי שנה (במקום 35 יום לחודש).
הסיבסוד נתרם לע"י האה"ח מרת נחמה מלכה ב"ר משה ע"ה עבור סכום
מניינם קצוב וכל הקודם זוכה.

מני מביא מני

כל מני ותיק זכאי לסיבסוד זה - בהבאת מני חדש / עבור כל מני נוסף -
סיבסוד לחצי שנה נוספת
התשלום: בכרטיס אשראי / בפרוטוקול (בתשלום לשה מראש) / בחו"ק
(להחזיתם בבנק החו"ק המופיע בעמ"ב, ולהתקשר אלינו למסירת פרטי
החשבון)
ההצטרפות למבצע בהתחייבות לשנה (הפסקת מני רק בשליחת פקס
למס': 052-5829567)

התקשרו עכשיו: 058-32-11-414

דיווח: דיווח לעבודות

הצטרפו
לאלפי
המזוייזים

בטאון העדה החרדית

חיזוק | השקפה | הגות | היסטוריה | דעת תורה | אקטואליה
ועוד תוכן עשיר מרתק ומגוון לכל בני המשפחה

להצטרפות חייגו:
052-7604837

מבצע ענק
סיבסוד חדשים!

"מצווה לשמוע דברי חכמים"

הברכה אשר בך מרא דארצא דישראל מרן יוסף צבי דושינסקיא זצוק"ל את ראשית הופעת הגליץ

**"כאשר רחש לבם של הרה"ג מנהלי עדתינו הי"ו דבר טוב, להוציא לאור מחזן
לזמן גליץ "העדה" בטאון של העדה כלפי חבריה,**

כפי אשר התו לו מנהלי העדה למסור על ידו את פעולות העדה ואת דרישותיה מאת חבריה בתור חברים לעדה חרדית בלתי תלויה בקהילות
החופשיים, ולהורות לפניהן את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו בהמונע בכל עניני כשרות ודרך ישראל סבא כפי מסורת אבותינו
הקדושים בלי שום סטייה מדרך הכשרה והסלולה לנו מאבה"ק.

העני מביע להם את ברכתי, ותוקנה ידיכם של העמלים לכבוד שמים ולשם שמים, ויהי טעמו עליהם.
ובזה הנני קורא לכל השרידים אשר תורה"ק וכל דרכיה יקרים ולכם דואבות על הירשת הדת נמצד חוגים ידועים בישוב המותמרים לכבוש תורת
מרותם את כל קהילות הקודש בפעיה"ק היו ל"ת, ותמאוד והתאחדו כאיש אחד תורת דגל העדה התורנית בעיה"ק ירושלים ת"ו ונמנעו תורא וכן
תעשו בכל שאר עיר ארה"ק.

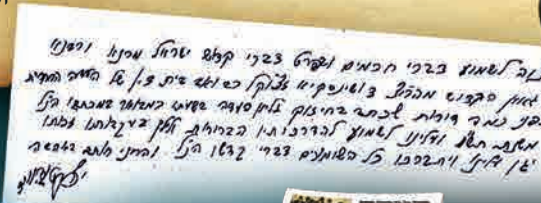
חוקו ואמנו בטובם ובמנונם את המבצר לתורה ויראה העדה התורנית סדר סגוני הודו שלפנינו זיע"א, וחפץ ה' בידיכם
יצליח, ולשנה טובה נרחב ותחם, שנת הרמות קרן העדה"ק והמסודה הק', שנת האלה רשועה על ידי איש בן פריץ אמן ואמן
שלהי אלול תש"ה

יוסף צבי דושינסקיא

כ"ק מרן
הגאב"ד
מהר"י
דושינסקיא
זיע"א

מ"מ כ"ק
מרן רבינו
הגאב"ד
שליט"א

מרן הגאב"ד בעל
המעחת יצחק
זצוק"ל: "העני"
מבקש מכל יראי
ה' לבצר ולחזק
גליץ העדה בכל
האפשרות וחפץ
לב"

מרן הגאב"ד
הרמ"א פריינד
זצוק"ל: "ראוי והגון
לכל חבר מחברי
עדתנו להביא
בקביעות את גליץ
העדה ברכה לתוך
ביתו"

בטאון העדה החרדית

מאז ועד הלום: שבועים שנה לגליץ "העדה" / תש"ה-תשע"ה

המאבק על "טוהר וקדושת המחנה" / "חנניות המחשבים" בעין הסערה / איך מתמודדים בארגון "חותם" מול אבן הגף הלזה / שלב ההקמה - הפיקוח התגובות / גם אחרי הפיקוח הסכנה עדיין מרחפת / כל זה ועוד בשיחה מרתקת עם מזכיר "חותם" המשתף את קוראי "העדה" על המתרחש מאחורי הקלעים בתחום "הפיקוח" על עמדות המחשב / חומות מגדלי

ד. פאר

נחשפו למראות ותכנים קשים ביותר. נוסף לכך המקום הפך למקום של בילוי עבור בחורים רבים, אשר פשוט הלכו ונאבדו להוריהם. באו הורים וסיפרו בדמעות שליש. כמה הם עשו כל מאמץ להרחיק את הכלי הזה מהבית. העיקר שמושגים אלו לא יהיו נגד עיניהם של מחמד נפשם. והנה לפתע ביום בהיר הם מגלים, כי הבן שהיה צדיק וטהור, כבר מזמן מבלה את זמנו באחת מחנויות המחשבים.

היו גם מקרים שהאשה התלוננה שבעלה היה חייב "מייל" לתקופה קצרה לסידור עניין מסוים, אך מאז אין לה בעל, הוא מכור לחלוטין בתוך קורי העכביש של חנויות האינטרנט. בעיות חמורות אלו התעצמו בשל האפשרות ל"חדרים סגורים" בחנויות אלו. כך שגם ה"אימתא דרבים" כבר לא היה עוזר בהרבה מקרים. ובפרט בשעות לילה המאוחרות.

ואיש שיחנו ממשיר לנתח את עומק הבעיה...
מכיוון וחנניות המחשב הם דבר שבפרהסיא, הרי הם מהווים סכנה פי כמה וכמה. לדוגמה לפעמים נאלצים וועדות הטכנולוגיה בקהילות השונות לאשר שימוש מסוים באינטרנט לאדם מסוים. אז אם זה בבית. הרי שמדובר במשהו מאוד נקודתי. אבל ברגע שאותו אדם חשוב, שם את פעמיו אל עבר "חנות מחשבים" בעיצומו של רחוב. הרי שהבחור הצעיר שמביט אחריו קולט בטעות, כאילו דבר זה הוא לא דבר פסול. ומכאן הדרך קצרה להפוך לקליינט במקום המסוכן הזה. כך שהאחריות בעניין זה הוא פי כמה וכמה, מהאישורים הפרטיים הניתנים פה ושם במקרים דחוקים.

כך הגיעו עסקני הקהילות להחלטה ברורה: מצב הפקר כזה, לא יכול להמשיך. חייבים לשים לזה סוף! וכך נסללה הדרך להקמת גוף הפיקוח "חותם".

ספר לנו על ימי ההקמה של "חותם"?
מאז שהגיעו להחלטה. החלו לבדוק איך עושים זאת בפועל? לצורך כך ישבו יחד עסקנים מכל הקהילות, לטכס עצה כדת מה לעשות. רעיונות עלו וירדו, עד שהמתווה הנוכחי היה נראה כאפשרות הטובה ביותר בכורח המציאות. וכך הוחלט. בשלב זה יצאנו לחפש את ה"קמח", כי ברור שמערכת פיקוח רצינית דרושים לה משאבים כספיים. הן לצרכי תעמולה, משרד וכד'. ובעיקר להפעלת מנגנון הפיקוח הטכנולוגי והאנושי ולצד

ביה, אלול תשע"ז

קריאה קדושה לגבי 'חדרי מחשבים'

היות שלאחרונה נפתחו בשכונות החרדיות חנויות "חדרי מחשבים" הנותן שירות של מחשבים עם חיבור לאינטרנט (מסונן), ובתחילה היו שראו בזה הצלה, שכל מי שנצרך לשירותי המחשב לא יצטרך להכניס מחשב לביתו.

ברם, לאחר תקופה שנפתחו חנויות אלו נודע, כי אף לאחר שהרבה מחנויות אלו עברו לסינון מעולה, עדיין רב בו הפרוץ על העומד ע"י שבחורים ואברכים שלולא חנויות אלו לא היו נחשפים לשירותי המחשב, נחשפו ונגררו לשימוש במחשב, ומבלים את זמנם בגלישה לאתרי "נייעס" הקרויים חרדים למיניהם, וכן יושבים וצופים בסרטים שעות על גבי שעות אשר חוץ ממה שזה עצמו חורבן גדול, הרי השבר גדול פי כמה, כאשר עי"ז מתמכרים למחשב באופן גרוע ביותר, וא"כ התברר כי הנזק מרובה על הרווח, עד שקיום דבר זה מהווה סכנה רוחנית גדולה.

וכעת ב"ה התייסד ארגון "חותם" בהנהלת 'האגודה למען טוהר המחנה' המפקח על חנויות אלו ותיקנו על דעת הרבנים תקנות הכרחיות ביותר, שלא יהיה ניתן לצפות בסרטים וללא אתרי "נייעס" מכל סוג שהוא, ועוד תקנות חשובות כדי למנוע את הבילוי בחנויות אלו וכו', וכבר פעלו בעיה"ק ירושת"ו גדולות ונצורות בעניין זה.

- הננו לגלות דעתנו דעת תורה -
כי החובה מוטלת על בעלי החנויות לקבל ע"ע את הפיקוח של 'חותם', וכן אנו פונים לכלל הציבור לא להיכנס לחנות שאינה תחת הפיקוח של 'חותם'.

ובזכות שמירת קדושת מחננו נזכה בקרוב לגאולה שלימה, אמן.

יהושע ראזענבערגער	נתן הכהן קופשיץ	משה טוביה דינקל
שמואל ברנסדופר	מאיר הלר	אריה לייב וייס
קלמן וייס	חיים אהרן מונדרר	שלו' שאול הכהן מונק
יום טוב ליפא ניהו	יודא אליעזר דוד ניישלאס	יצחק אייזיק ברוך קליינמן
החתימות לפי סדר א-ב	נפתלי צבי רוטנברג	יואל דויד שפיגל

הגאון ר' מנחם מנדל פוקס שליט"א מו"צ דעתנינו בהענקת תעודת חותם

הגאון ר' עקיבא וואזנר שליט"א מו"צ דעדתינו בהענקת תעודת חותם

המחלקה המשפטית, אשר כולם יחד יודאו כי אכן נשמרים ההוראות בקפידה ואין חלילה צווחה ופרץ ברחובותינו. ברוך ה', מצאנו את "הועד למען טוהר המחנה" אשר הם הסכימו לקחת על עצמם את כל העול הכספי וההפעלה הלוגיסטית. וכך יצאנו לדרך...

מה בעצם הסטנדרטים שקבעו בארגון "חותם" לבעלי החנויות?

דבר ראשון, הסינון של הרשת חייב להיות של "נט פרי" דרך מסלול מיוחד של ארגון "חותם", כך שיש לנו שליטה מליאה על אלו אתרים לפתוח ואלו לסגור. אנו ב"חותם" החלטנו עפ"י הוראת הרבנים כי חלילה להתפשר וכך סגרנו את כל אתרי הנייעס והבילוי למיניהם. גם כאלו הנקראים חרדים. וגם הנקראים "חרדים למהדרין" הקו הוא ברור: חנויות המחשב הם לא אתרי בילוי. נקודה. ומן הראוי לחדד נקודה זו יותר. יש חילוק גדול בין אדם שבא במטרה לסדר צורך מסוים, לבין מי שבא לצורך 'בילוי' והעברת זמן. כי מי שבא לצורך ממוקד ומסוים, זה בדרך כלל יגמר בזה. אבל מי שבא על תקן של "שיעמום", זה בדרך כלל יתחיל באיזה "אתר של קצת נייעס" אבל זה לא יגמר שם...

לכל בר דעת שככל שיתרבה השימוש ב"אינטרנט" הרי שההיענות שלהם תהיה חלשה יותר...!
איך התבצע השלב של "קבלת הכשרות"?

האמת, שאצל הרבה מבעלי החנויות, הם לא היו זקוקים להרבה שכונו ומכתבים. הם בעצמם כבר מזמן לא היו שלמים עם זה. כמו שכמה מהם אמרו לי באופן אישי, כי המצפון מייסר אותם על מה שנגרם בעיניים.

בנוסף היה "המכתב" של רבותינו הגאון ר' צ'מון הגאב"ד חברי הבד"צ שליט"א אשר פנו ישירות לבעלי החנויות, בדרישה לקבל על עצמם את ה"פיקוח", ורובם הבינו. הם הבינו כי לא יוכלו להמשיך לגרוף הון בדרכם בתוך שכונתנו, בהיותם מקור למכשול ולסכנות עצומות. בנוסף התפרסמו קריאת קודש מרבני כלל קהילות הקודש וועדות הטכנולוגיה השונות, להשתמש אך ורק בעמדות מחשבים המפוקחות ע"י "חותם".

מכיון והדרישות היו גבוהות (לפחות ביחס למה שהיה לפני זה) הרי שחלקם הרגישו ירידה בהכנסות. בפרט בתקופה הראשונה. כיום העניינים התייצבו יותר. ויש לציין, כי כל חנות לפי אופייה, כל חנות שהיתה לפני קבלת הפיקוח מקום של יותר בילוי ומקור למרעין בישין, כך נתקלה יותר בקשיים כספיים לאחר קבלת ה"פיקוח". אולם בסייעתא דשמיא, רואים איך שבעלי החנויות מתמודדים בצורה מפליאה בענין. כשחלקם אף מביעים קורת רוח מכך שאת ה"עול הרוחני" יש מי שלקח על עצמו. והם יכולים להתמקד בשירות ללקוח בצורה שקטה ורגועה יותר, מבלי ההרגשה הנוראה של "מחטיאי הרבים" ר"ל.

יציין, כי יש חנות מסוימת אשר היה "קשה" לה עם הפיקוח שלנו, ומשכך פנתה לקבל כשרות מרבנים המקילים יותר, אולם ב"ה מתברר כי הציבור ער למערכה ושומר על נפשו ואינו נכנס למקומות ללא פיקוח הדוק. בתקווה שיפסקו לגמרי המכשולים בקרב מחננו.

אנו נוגעים בשאלה שמקוננת אי שם. יש טוענים כי ברגע שנבוא עם דרישות מוגזמות, הרי היו

כבר קצת "עסקנים" הרי שהם כבר 'חייבים' את החיבור לסכנה. ראוי שיתבוננו בסיפור הנ"ל ועוד כהנה וילמדו מוסר!

בנוסף, חל איסור גמור על "בחורים" מלדרוך כף רגלם על מפתן החנויות. פרט לבחורי חו"ל שיש להם אישור מיוחד בתנאים מסוימים.

כן. כל שטח החנות מצולם ע"י ארגון חותם כ-24 שעות ביממה. בכדי להבטיח שחלילה לא יקרו מכשולות.

ואבקש להדגיש: איננו נותנים בשום אופן "הכשר" על עמדות המחשבים. אנו רק קובעים "תקנון" אשר בעלי החנויות חייבים לקיים אותו. וכך אף מופיע על גבי "תעודת הפיקוח" כי מדובר באישור על היצמדות לתקנון, ולא במתן "כשרות". כי למרות הכל, עדיין הסכנה רבה. הן בעצם השימוש, ובפרט בתחום המייל שיש קושי לשלוט על החומר שמקבלים בתיבת הדואר. הן בהתרגלות לצורת חיים אינטרנטית, אשר דבר זה פוגע הן בשלוות חייו הרוחניים של האדם, והן בכח הציבור במאבקו נגד האינטרנט, בפרט בדרישות שונות מול נותני שירותים למיניהם. כאשר מובן

בהתאם לכלל זה, הותקנה חסימה ייחודית על כל מחשב החוסם את האפשרות לצפייה בווידאו בכל צורה שהיא, כולל מתוך "כרטיסי זיכרון" וכדו'. בנוסף, חל איסור על הפעלה של "חדרים סגורים" וכן הפעלה של העמדות בשעות הלילה המאוחרות. פרט למקרים ייחודיים ומסוימים מאוד, בהם ניתן אישור מיוחד ע"י "חותם".

דוגמא לכך, אציין. יש לדוגמא "סוכן נסיעות" אשר אינו מחזיק ברשותו אינטרנט. וכל לילה בסיום העבודה הוא בא להזמין את הכרטיסים באחת מעמדות המחשב. במקרה זה, הוא קיבל היתר גם בשעות הלילה.

מקרה זה, אגב, הוא סיפור מפעלים במיוחד. מי שקצת מכיר את התחום מבין עד כמה זה קשה מבלי חיבור רציף לרשת, ואם היה אותו אדם מחפש "היתר רב" להחזקת מחשב אצלו היה מקבל בקלות. למרות זאת אנו רואים לפנינו יהודי אשר מבין כי טהרת הנשמה לפני הכל, ומתגבר על הקשיים למען רצון קונו.

ומכאן תוכחה לרבים, אשר רק אם נדמה להם כי יש להם איזה עבודה או מדמיינים טיפה כי הם

מטעם רבותינו כ"ק מרנן שרי התורה הגאב"ד והגאון ר' צ'מון שליט"א

לגדור גדר

כאשר בחסד ה' ובסייעתא דשמיא גדרו גדר בענין חנויות מחשבים שיהיה בפיקוח 'חותם', והוכח בעליל גודל היעילות שיש בדבר למנוע ולהסיר מכשול, וכבר תקופה ארוכה שהפיקוח פועל כתיקוונה.

אשר ע"כ באנו בזה להזהיר את הנצרכים לנך שאין להכנס לחנויות מחשבים שאינם בפיקוח 'חותם' הנ"ל, ולהזהיר גדולים על הקטנים שלא להכשל ולא לתת יד לפורצי גדר.

ולמהיר ולנזהר שלומים תן כמי נהר, ונזכה לחנך את דורותינו בדרכי הקדושה והצניעות.

ח"ש הביד"צ דפעי"ק ת"ו יום ח' מרחשון תשע"ח לפ"ק
נאם **יצחק טובי"ו ווייס רב ואב"ד בעיה"ק ת"ו**
נאם **משה שטרנבוך ראב"ד**
נאם **יהושע ראזענבערגער**
נאם **יעקב מענדל יאראויטש**
נאם **אברהם יצחק אולמן**
נאם **יהודה נאמנ"י בישר**

052-844-9511

חיותם
 הסוכנות הוותיקה למען טוהר המחנה
 תלפון: 07233-721-77 | 07233-241-82 | 07233-57048 | מיקוד: 91570

מיין פון
 רחוב צפניה 58
 מנהל ע"פ התקנת המצנף במלואו

תקנות:
בגמדות המחשב בחניות:
 א. ספק האינטרנט על ר"ע סיפון של חברת "ספרי" גם במחלקת נשים.
 ב. אחרי ביוליון חרשות ספונד, סריטס וכדו' חסומים לפי שיקול דעת רבני הועד.
 ג. מתקנת חנות "WIFREE" של "ספרי" לחסומים לנישה ברחובות זרות.
 ד. מתקנת חנות "vidcoff" לחסומים אפטרות צפניה ושישום בדידות.
 ה. חנות לחנות לא מופאפס לאחר הרשעה 12:00 כבוד אין להשתמש בחדרים סטריים.
 ו. מקורם חרשים מיוחדים שי לפנות לחדר לקבלת אישור.
 ז. מקומם פסלים ע"י חותם 24 שעות ביממה.
 ח. אין כניסה לילדים ולבוגרים ללא [אין תלמיד ישיבה גדולה וכן תלמידי ישיבת קטנה].
 י. לבד חנות שהוקמה עמדת מחשב במסלול בסיסי (זריזים רק סמיל ואחרים מיוחדים כפי שיקול דעת הרבנים).
 יא. ייתן כניסה לחבר ישיבה גדולה המפסקה של הועד לבדו, למסלול בסיסי בלבד.
 יב. חובר מודען הפיקוח הוא כדלהלן: 1) חתום על לא אינטרנט 2) בעמדה 3) רק עד שעה ליום.
 יג. בישיבת בוקר יש אישור מראש הישיבה לתלמידים בחרי' חול' להשתמש במקומות אלו, אישורו להשתמש בכרטיס.
 < במקרים חריגים ומיוחדים יש לפנות לחדרה לקבלת אישור, החלטה חיתום בימיאם עם רבני הועד >

התקנת מתקנת לשנת תשע"ח
 חתום ורובת "חיותם" ובא כבוד אשאר לחסומים בכל עת שמתאגד לטוב
 הציבור מתקנת לחיותם על כל חוקלה או חריגה מתקנת
 ולהקשר להשאר חרטה ובעלה נטל בה.
 הועד למען טוהר המחנה

אחת התעודות לשנת תשע"ח

כאלה שלא יעמדו בזה וילכו למקומות גרוועים יותר וכדו'?

ראשית. אני חייב לומר, כי הרבה הרבה אברכים באו פשוט להודות לנו מעומק הלב. הם אמרו לנו, כי הדבר הזה גזל להם כמה שעות ביום, על הבל הבלים. והם אומרים תודה על שקיבלו בחזרה מתנה של כמה שעות ביום. מדובר היה בדברים שהם לא צורך אמיתי, רק אחרי שנחשפים לפיתוי כמה פעמים, זה כבר הופך כאילו לצורך, כמו אתרי חדשות וכדו'. כך שבעצם רוב הציבור ממש, מעוניין ומרוצה מהפיקוח הזה. כי רוב הציבור באמת רוצה להישאר זך ונקי. ומנותק מכל הסחי' הזו.

ונחמד יותר: יש טוענים הרי יש כבר כמות מסוימת של אנשים שכבר "התמכרו" לאתרים אלו, ואם ננתק אותם הרי שהם ילכו למקומות גרוועים יותר. התשובה לכך ברורה; נניח לדוגמה כי מדובר במאתיים אנשים, וכי זה הגיוני שבשביל מאתיים אלו, אנו ניתן אפשרות להפעיל קו ייצור של עוד אלפי מתמכרים חדשים? וכאשר נבוא לחסום בעוד שנה, כבר יגידו לנו שאם נחסום יהיו "אלפים" שילכו למקומות גרוועים יותר?!

כל אחד מבין כי מדובר במדרון חלקלק והרסני, בפצצה הרסנית העלולה לצאת כל רגע מתחת שליטה, ועל כן החובה היא לעצור את ההתדרדרות כאן ועכשיו. כל נסיונות ההתחשבות הבאות על חשבון חוסנה של "חומת הביטחון" אסורה בתכלית. כל נסיון של התחכמות בנושאים עדינים אלו, עלול להרוס את הכל ולהביא לתוצאות טרגיות בהרבה.

יש כאלה החושבים כי אי מתן אישור ע"י גוף הפיקוח לאתר מסוים, מקורו ב"חוסר התחשבות בצרכי הזולת" וסתם החלטה של ראש בקיר ללא מחשבה מעמיקה. האם יש בסיס לטענה?

חס ושלום. אבל הציבור חייב להבין, ורובו מבין כבר עתה, נושא הטכנולוגיה הוא מורכב ביותר. ולא תמיד השיקולים הם רק "נקודתיים". יש צורך לקחת בחשבון גם "ראייה רוחבית וכללית". לכל החלטה יש השלכות ברמה הכללית של המאבק מול סכנת הטכנולוגיה, ואינו נוגע רק ב"בקשה

הפרטית" של הרגע.

אי לכך, חברי הוועדה של "חיותם" נמצאים בקשר רציף עם גדולי הרבנים והמומחים בתחום, אשר בוחנים בתמידות אחר כל התפתחות בנושא בכל המישורים והנושאים. ועל בסיס זה מתקבלת ההחלטה.

הציבור צריך לדעת, שכל בקשה נשקלת בכובד ראש, הרצון הוא לעזור לכל אחד בכל מה שאפשר להקל מעליו, אבל קודם לכל הוא האחריות הכוללת בנושא, באשר אם יעשו חלילה טעויות בתחום, התוצאות הקשות מי יסורנו.

לכן. על כל מגישי הבקשות להבין כי רק טובתם אנו מחפשים וגם אם לא תמיד הם מבינים. שיזכרו שהחלטה לא ניתנה בהינף מחשבה אלא בהחלטה של רבנים המתמצאים בתחום ומתוך כובד ראש!

כמה מילים לסיום?

אני חוזר שוב ומדגיש, כל המושג של "עמדות מחשבים" הוא בדיעבד שבדיעבד, וכל מי שאין לו

אי שור
 מ ר ב
 הממונה על
 התחום בקהילה
 שלו לצורך שימוש
 ב"אינטרנט", הרי שחלילה
 מלהתקרב לחנויות אלו. כי
 גם אחרי הפיקוח הרי שהסכנות
 הם רבים מספור, וכמו שבתוך הבית
 מבין כל אחד שלא מכניסים מחשב גם
 עם סינון, בלי "אישור" מפורש, כך פשוט
 שללא אישור לא דורכים בחנויות אלה.
 וברור שאשרי מי שלא מחפש לקבל "אישורים"
 גם לא על צרכים גדולים, ובוודאי לא על צרכים
 זוטרים. כי אנשים חכמים פשוט לא לוקחים
 סיכונים מיותרים.

הודעה מס' 5 כסליו תשל"ח

כ"ד

**רשימת 'חנויות המחשבים'
 בארה"ק
 שקיבלו את התקנון של
 'חיותם'**

כפי הוראת הכיד"צ וגדולי ישראל שליט"א

בית שמש:

- גראפיקס - רח' החיד"א 5
- גלאט-נט - רחוב בן קיסמא 2
- יינט - רח' רבי יהודה הנשיא 2
- משרד כהלכה - רחוב בן איש חי 1

ירושלים

שכונת גאולה - זכרון משה	שכונת בית ישראל - מא"ש
חושב - רחוב משה חגיז 14	המרכז למכשירי כתיבה - רח' הנגר 2
כתר - רחוב מלכי ישראל 8	קו נקי - רחוב זוננפלד 1
שכונת רמות	שמש - רחוב זוננפלד 9
כשר-נט - רחוב מיניץ 1	שכונת בית וגן
שכונת בר אילן - רוממה	שומר מסך - רחוב הרב פראנק 17
בלום מכשירי כתיבה - עזרת תורה 10	שכונת כרם אברהם
גלאט נט - רח' עלי הכהן 1 צו' אפריון	מיין פון - רחוב צפניה 58

צפת:

תנופה נט - רח' הפלמ"ח 1/11

הפיקוח אינו מהווה הכשר והמלצה על חנויות אינטרנט, היות ולא ניתן לפתור המכשולות באופן בטוח ומושלם,

ועצם החשיפה לאינטרנט, והרגל השימוש בו, לא מומלץ כלל, כי הרגל נעשה טבע, ולנזירא אמרינו סחור סחור לכרמא לא תקרב, ואין אפוטרופוס לעריות,

החנויות אשר תחת הפיקוח נועדו רק לאלו המזכירים וצרכים לכך

054-6844-52-51
 07233-721-77

משולחו הכשרות

בהמשך להוראת ועד הכשרות להימנע משימוש בתותים / תות העץ כבר לגמרי משימוש זה שנים רבות / מאות הזחלים שניזונים מעלי העץ ומסתתרים באלפיהם בין החרצים

"תות שחור" "תות פקיסטני", הצבע הסופי של פרי זה הוא לבן או שחור או אדום. עקב מבנה פרי תות העץ, חריציו הרבים משמשים מסתור למאות חרקים המתחפרים בין גרגריו השונים הצמודים זה לזה, ולכן גם הנקיון שלו מחרקים קשה ומסובך עד בלתי אפשרי.

טוואי המשי

עץ התות הוא עץ פרי ידוע מאד בעולם גם בגלל סיבה נוספת - עקב כך שעלי העץ משמשים כמזון לזחלים של "טוואי המשי". מדובר בעלים המשמשים כמזון כמעט בלעדי של זחלים אלו. בנוסף לחרקים הרבים המסתתרים בין חריציו הפרי, הרי שישנם גם חרקים לרוב המצויים על העץ והעליים של פרי תות זה, הם זחלי העש השונים ורימות של הזבובים שמטיילים גם על הפרי ולעיתים חודרים לתוכו. וכמו"ב מצויים על הפירות חרקים שונים כגון התריפסים, פסוקאים ועוד.

התחלנו עם "טוואי המשי", ולכן נפרט מעט מה טיבו ומה מעלליו. זחל המשי של עץ התות, הוא מין של עש, 'בעל

פירות תות העץ

את תות העץ המכונה גם פרי ה'פטל', כבר אין להשיג זה שנים רבות בשום דרך כשרה, עקב זאת שהפרי מאוד נגוע ואין דרך לנקות אותו. מינים רבים בעולם משוייכים למשפחת התותיים, אולם כ-10 מהם הם המזוהים ביותר עם משפחה זו.

אחד המפורסמי שבהם הוא "תות עץ", המשתייך גם הוא לקבוצה הגדולה של "פירות יער" ושייכים למשפחת התותיים.

הסוגים הידועים בתותי העץ, הם "תות לבן"

חשש תולעים בתות שדה

גם הנמכר בחנויות שבהשגחתינו

אנו חוזרים ומפרסמים בזה הוראת הרבנים: **ראוי לא להשתמש בתות שדה** (גם לא אחרי שטיפות).

מותר לכתחילה על ידי קילוף כל הפרי

עד להסרת כל השקעים, והורדת העלים עם מעט מבשר הפרי, (בפרי סדוק, רך, או מרקוב יש לסלק אזורים רכים וממוסמסים ולחצות היכן שיש סדק לבפנים), ולשטוף היטב תחת זרם מים.

תות טרי לצורך טחינה בכלנדר אפשר להקל

לאחר הורדת העלים עם מעט מבשר הפרי, (בפרי סדוק, רך, או מרקוב יש לסלק אזורים רכים וממוסמסים ולחצות היכן שיש סדק לבפנים), ושריית הפרי עם מעט סבון ניקוי ושטיפה טובה תחת זרם מים (שלוש פעמים) וריסוק דק בכלנדר.

ועד הכשרות כסלו תשע"ח
שע"י בד"צ העדה החרדית ירושלים

[מאת: י. שטיין]

חרקים בתותים

בפרקנו הקודם העלינו את נושא החרקים בתותים, לרגל הוראת ועד הכשרות דעתינו שחוזרים ומפרסמים הוראות נחוצות בענין השימוש בתות שדה שראוי לא להשתמש בהם, אלא אם כן ע"י הורדת העלים עם מעט מהפרי וקילוף כל כולו עד עומק בשר הפרי, בנוסף לשטיפה תחת זרם מים.

למעשה כבר לפני עשור שנים יצא ועד הכשרות בהוראה דומה, זאת לאחר מעקב ממושך אחר כל סוגי גידולי תות שדה, עד שהגיעו למסקנה שלא ניתן למצוא תות שדה ללא המכה הקשה של החרקים המסתתרים בגומות ובשקעים שבפרי. אך אם כל זה המדובר בתות שדה, הרי שעמיתו תות- העץ כבר לגמרי מופקע משוק המהדרין זה שנים רבות.

תות עץ

זחלים של "טוואי המשי" על עלי תות

תריפס בינות לגרגרי תות בלתי מבושל - בהגדלה

תולעת משי

תות עץ

עלים שונים לבין עלי התות.

גולם ופרפר.

הזחלים הופכים לפרפרים

מספר ימים לפני הפיכתו לגולם, הזחל טווה מסביבו פקעת העשויה מחוטי המשי, אותם הוא מייצר מבלוטות הטווייה. הזחל מבצע תנועות בראשו, וטווה כ-7.5 מטרים בשעה. תקופת ההתגלמות של טוואי המשי נמשכת ימים אחדים. כמות המשי אותה ייטווה תלויה בכמות המזון שאכל כזחל. אורך החוט מגיע בדרך כלל ל-500-600 מטרים. בתוך הפקעת הופך הזחל ל"גולם" השוכב ללא תנועה, ועובר שינויים גופניים רבים שבסופם הוא הופך ל"פרפר". תקופת הגולם נמשכת כ-14-18 ימים.

הפרפר: תהליך יציאת הפרפר מה"פקעת" נמשך כחמש דקות ועד עשרים דקות והוא מתרחש בדרך כלל בשעות הבוקר המוקדמות. הפרפר מפריש נוזל צהבהב-שקוף הממס את הפקעת הקשה, ודרך החור שיצר מגיח החוצה. כשהוא מגיח כנפיו מקופלות, ותוך זמן קצר הן הולכות ומתיישרות. פרפר טוואי המשי אין לו מערכת עיכול ופה, הוא אינו אוכל. מלאי המזון שאגר בזמן היותו זחל מספיק לו כדי לחיות עד 14 יום (בממוצע הנקבה חיה כ-10 ימים, והזכר כ-5 ימים). הפרפר מסוגל לעוף סנטימטרים בודדים בלבד. הוא נע ממקום למקום על ידי רפרוף חזק בכנפיו.

הנקבה מטילה מספר ביצים גבוה, בין 200 ל-400 בממוצע, והוא תלוי בעיקר בכמות המזון אותה אכלה כזחל (המספר יכול להגיע גם ל-800 ביצים). קוטר כל ביצה הוא כמילימטר. הנקבה מטילה את הביצה יחד עם נוזל המדביק אותה על משטח ההטלה. הביצים משנות צבען מצהבהב לאפור/שחור לאחר מספר ימים והופכות גם הן לזחלים, הממלאים גם הם את עצי פרי התות, וחוזר חלילה... (המשך יבוא א"ה)

הביצים: ביצי טוואי המשי מוטלות בד"כ בסוף חודש סיון. לאחר ההטלה חלה בתוכן 'התפתחות עוברית' הנמשכת 3-4 ימים, והן משנות את צבען לאפור. אחריה שוקעות הביצים בתרדמה הנמשכת 9-10 חודשים עד לחודש אדר של השנה הבאה... ביצה קליפת הביצה המונעת את התייבשות ה'עובר' בתקופת התרדמה הממושכת.

הזחל: כאשר בוקעים הזחלים הם זעירים, שחורים ושעירים. הם ניזונים אך ורק מעלי תות, הם אוכלים יום ולילה ברציפות (!) וגדלים במהירות. לאחר כ-10 ימים הם משנים את צבעם מחום כהה לגווני לבן. הזחל משיל את עורו ארבע פעמים במהלך גדילתו, כיוון שעורו עשוי מחומר קשה ובלתי גמיש ואינו יכול להימתח.

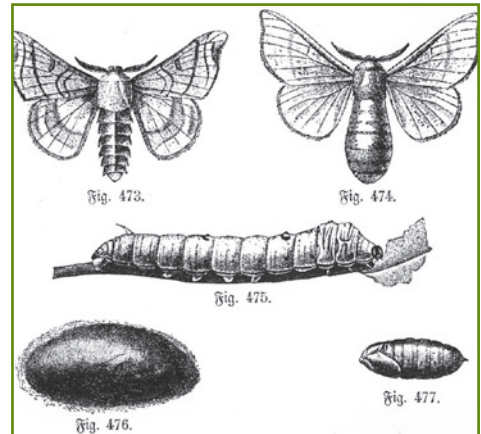
לפני השלת העור הזחל מפסיק לאכול. הוא נדבק בעזרת כמה חוטי "משי" שהוא מפיק לדופן העלה, ונראה ישן. השינה נמשכת כ-24 שעות עד להשלה שנמשכת כ-15 דקות. כ-7-10 ימים לאחר ההתגלמות הרביעית הוא מפסיק לאכול, ועורו הופך בהיר יותר. זהו הסימן שהוא עומד להתחיל בטוויית פקעת ה"גולם". הזמן העובר מבקיעת הזחל עד להתגלמות הוא כ-4-6 שבועות.

גוף הזחל הוא ארוך וצר, ומחולק לשלוש חטיבות: 1. ראש - ובו שש עיניות בכל צד וזוג מחושים המסייעים לזחל במישוש ובהרחה. 2. חזה הבנוי משלושה פרקים, מכל פרק יוצא זוג רגליים שתפקידן תנועה ואחיזה בחלקי הצמח בשעת האכילה. מרגלים אלה יתפתחו בהמשך רגלי הפרפר הבוגר. 3. בטן המורכבת מ-9 פרקים. בפרקים האחרונים מצויים 4 זוגות של רגליים מדומות (בנוסף לרגלי הדמי האחוריות), שתפקידן לתת יציבות בעת מנוחה, אכילה ותנועת הזחל.

הזחל פעיל מאוד, ונמצא בתנועה כל הזמן. הוא משתמש בחוש הריח על מנת להבחין בין סוגי

תולעת משי

מחזור החיים של טוואי המשי

גלגול מלא! שתזונתו כוללת עלים של עץ התות. הוא נקרא "טוואי" כיוון שהזחל טווה את הפקעת של שלב הגולם שלו מ"משי" גולמי.

מחזור חיים של הזחלים

לטוואי המשי יש 'מחזור חיים' של: ביצה, זחל,

תטענו!

שוקו מוּוּ בטעם נהדר וללא תוספת סוכר

עכשיו בכשרות בד"צ העדה החרדית

בהשגחת הבר"ץ
של ירושלים
העדה החרדית

מימד

ללא חומרים
משמרים

יותר בריא, יותר טעים.

חפשו את סמל בד"צ על המוצרים